

Saimaan ammattikorkeakoulu
Liiketalous Lappeenranta
Liiketalouden koulutusohjelma
Yritysten ja taloushallinnon juridiikka

Maritta Ruoskanen

Suomen ja Venäjän lainsäädäntö yritystoiminnan aloittamisessa

Opinnäytetyö 2014

Tiivistelmä

Maritta Ruoskanen

Suomen ja Venäjän lainsäädäntö yritystoiminnan aloittamisessa, 65 sivua
2 liitettä

Saimaan ammattikorkeakoulu

Liiketalouden koulutusala Lappeenranta

Liiketalouden koulutusohjelma

Yritysten ja taloushallinnon juridiikka

Opinnäytetyö 2014

Ohjaajat: lehtori Raili Toikka, Saimaan ammattikorkeakoulu

Opinnäytetyön aiheena oli Suomen ja Venäjän lainsäädäntö yritystoiminnan aloittamisessa. Nykypäivinä Venäjä tarjoaa suuret potentiaaliset markkina-alueet teollisuudelle sekä yritystoiminnan perustamiselle. Myös Suomi on ollut venäläisten liikemiesten keskuudessa erittäin keskusteltu aihe. Nykypäivinä venäläiset perustavat entistä enemmän yrityksiä Suomeen. Tästä syystä opinnäytetyössä on kerrottu sekä suomalaisesta että venäläisestä lainsäädännöstä, jotta lukija voi huomata lainsäädäntöjen erilaisuuden ja hankaluuden.

Opinnäytetyössä jätettiin pois erilaiset etabloitumismuodot, sen sijaan keskityttiin lainsäädännön avulla venäläiseen rajavastuu - ja osakeyhtiön sekä suomalaisen osuuskuntaan ja osakeyhtiön. Opinnäytetyössä on kerrottu, kuinka edellä mainittujen yhtiömuotojen perustaminen oikeudellisesti tapahtuu. Suomen ja Venäjän liiketoimintaympäristön välillä on suuria eroja, joten ennen etabloitumista Venäjälle on tutustuttava etukäteen paikalliseen lainsäädäntöön, liiketoiminnan rekisteröintiin, rahoituksen järjestämiseen ja bisneskulttuuriin. Vaikka Venäjä tunnetaan edelleen erittäin byrokraattisena maana, jossa on paljon rikollisuutta, opinnäytetyön tulokset osoittivat, että mikään ei ole mahdotonta. Nykypäivinä haasteiden hallitsemiseen on saatavilla apua, sekä Suomen että Venäjän puolella.

Opinnäytetyössä käytettiin kvalitatiivista eli laadullista tutkimusmenetelmää. Lähdeaineistona käytettiin suomalaista ja venäläistä lainsäädäntöä käsittelevää kirjallisuutta, yritystoiminta sääteleviä lakeja, aiheeseen liittyviä artikkeleita ja nettilähteitä. Kirjallisten lähteiden lisäksi opinnäytetyötä varten haastateltiin yhtä venäläistä yrittäjää, jolla hallussa on rajavastuuyhtiö eli yhtiömuoto, jota Suomessa ei ole.

Asiasanat: federatiivinen laki, yrittäjyys, rekisteröinti, Suomi, Venäjä

Abstract

Maritta Ruoskanen

Finnish and Russian legislation in starting business operations, 65 pages, 2 appendices

Saimaa University of Applied Sciences

Faculty of Business Administration Lappeenranta

Degree Programme in Business Administration

Specialisation in Business Law

Bachelor's Thesis 2014

Instructor: Ms Raili Toikka, Senior Lecturer

The purpose of the thesis was to observe differences in the Finnish and Russian legislation when starting business operations in Finland and in Russia. These countries have well developed customs and import practices. High availability of resources, low prices and large potential market area are main attractive features for international investors in Russia. The number of Russian companies in Finland has increased, too. For this reason, Finnish and Russian legislation is described in this thesis, so that the reader can notice differences in the legislation.

Data for this thesis were collected by qualitative research. The information was gathered from Finnish and Russian legislation, business law regulations, literature, research articles and web sources. Additionally, the thesis includes information about successful practical experience and an interview with of Russian entrepreneur who owns a limited liability company. This form of business does not exist in Finland. Different market entry strategies were not studied in this thesis, but this could be an interesting topic for future research.

Focus was placed on legislation of the Russian limited liability company and corporation, as well as the Finnish cooperatives and corporations. Lack of knowledge in this field could result in delays, penalties or failures in setting up a company. Hence, before establishing a business abroad, one must familiarize in advance with the local legislation, registration procedures, financing system and national business culture.

Keywords: federal law, entrepreneurship, registration, Finland, Russia

Sisältö

Lyhenteet	6
1 Johdanto	7
1.1 Tutkimuksen taustaa ja tavoitteet	7
1.2 Tutkimusongelma ja tutkimusmenetelmät	8
2 Yritystoiminta Venäjällä	9
2.1 Rekisteröintilainsäädäntö	9
2.2 Sertifiointilainsäädäntö	10
2.3 Toimilupalainsäädäntö	10
3 Yritystoiminnan aloittaminen Venäjällä	13
3.1 Rekisteröinti	13
3.2 Toimiluvat eli lisenssit	14
3.2.1 Toimiluvan saaminen	14
3.2.2 Tarkastukset ja toimiluvan peruminen	15
3.4 Sertifiointi	16
3.4.1 Sertifiointimenettely	16
3.4.2 Tarkastukset ja sertifiointin peruminen	17
4 Rajavastuuyhtiö	18
4.1 Rajavastuuyhtiön perustaminen	19
4.2 Hallinto	20
4.3 Pääoma	21
4.4 Yhtiömuodon muuttaminen ja purkaminen	22
5 Osakeyhtiö Venäjällä	22
5.1 Osakeyhtiön rekisteröinti	23
5.2 Avoimen ja suljetun osakeyhtiön rekisteröinti käytännössä	25
5.2.1 Osakkeenomistajien oikeudet OAO:ssa ja ZAO:ssa	27
5.2.2 Ensisijaiset erot avoimen ja suljetun osakeyhtiön välillä	28
6 Yrityksen perustaminen Suomessa	29
6.1 Neuvonta- ja koulutuspalvelut aloittaville yrittäjille	30
6.2 Yrityksen perustamisen vaiheet	30
6.2.1 Liiketoimintasuunnitelma	30
6.2.2 Yritysmuodon valinta	31
6.2.3 Perustamisilmoitus kaupparekisteriin	31
6.2.4 Perustamisilmoitus Verohallinnolle	31
6.2.5 Ennakkoperintärekisteri	32
6.2.6 Työnantajarekisteri	32
6.2.7 Arvonlisäverovelvolliseksi ilmoittautuminen	32
6.2.8 Luvat	33
7 Osakeyhtiö (Oy tai Oyj)	33
7.1 Perustaminen	33
7.2 Yhtiöjärjestys	35
7.3 Apportti, merkintähinta ja rahamaksu	36
7.4 Yhtiön rekisteröinti	36
7.5 Maksuviivästyksen seuraamukset	38
7.6 Toiminta ennen rekisteröintiä ja perustamisen raukeaminen	38
7.7 Perustamisen jälkeen tehdyt hankinnat	38

8 Osuuskunta	39
8.1 Perustaminen	39
8.2 Rekisteröinti	40
8.2.1 Osuuskunnan toiminnan keskeiset periaatteet	41
8.2.2 Toiminta ennen rekisteröintiä	42
8.3 Merkintähinta ja apporti	42
Osuuden merkintähinta merkitään osuuspääomaan, jos sitä ei ole perustamissopimuksessa tai säännöissä määrätty merkittäväksi erissä sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon taikka kirjanpitolaissa 1336/1997 toisin säädetä. (OKL 2:4 §.)	42
8.4 Osuuden ja osakkeen maksaminen	42
8.4.1 Maksuviivästyksen seuraamukset	43
8.5 Jäsenyyden hakeminen ja alkaminen	43
9 Johtopäätökset	44
9.1 Yhteenveto	44
9.2 Jatkotutkimukset	45
Kuvat ja Taulukot	46
Lähteet	47
Lainsäädäntö	49

Liitteet

- Liite 1 Rajavastuuyhtiön perustamissopimus
- Liite 2 Julkisen osakeyhtiön perustamissopimus
- Liite 3 Suljetun osakeyhtiön perustamissopimus

Lyhenteet

OKL	Osuuskuntalaki
SVKK	Suomalais- Venäläinen kauppakamari
OYL	Osakeyhtiölaki
KaupparekL	Kaupparekisterilaki
OOO	Venäläinen rajavastuuyhtiö
ZAO	Venäläinen suljettu osakeyhtiö
OAO	Venäläinen julkinen osakeyhtiö
ELY- keskus	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
TE	Työ- ja elinkeinotoimisto

1 Johdanto

1.1 Tutkimuksen taustaa ja tavoitteet

Venäjä on kautta aikojen ollut Suomen tärkein kauppakumppani. Tilastojen mukaan vuonna 2013 Suomesta vietiin Venäjälle tavaroita noin 5,4 miljardin arvosta, laskua oli tapahtunut 6%. (Suomalais- Venäläinen kauppakamari 2013.) Tämän laskun on voinut vaikuttaa tämänhetkinen Ukrainan kriisi ja Venäjän talouden ahdinko. Tilastojen mukaan Venäjä on kolmanneksi suurin vientimaamme ja suurin tuontimaa. (Suomalais- Venäläinen kauppakamari 2013.)

Venäjä tarjoaa suuret potentiaaliset markkina-alueet teollisuudelle sekä yritystoiminnan perustamiselle. Suomen ja Venäjän liiketoimintaympäristön välillä on suuria eroja, joten ennen Venäjälle etabloitumista on oltava tietoinen paikallisesta lainsäädännöstä, liiketoiminnan rekisteröinnistä, rahoituksen järjestämisestä, bisneskulttuurista ja tullauskäytännöistä. Kun suomalainen yrittäjä lähtee miettimään yrityksen perustamista Venäjälle, hänen on tutustuttava hyvin tapaan, jolla venäläiset toimivat markkinoilla.

Venäläiset yrittäjät eroavat usein profiililtaan suomalaisista yrittäjistä ja he toimivat markkinoilla ihan eri tavalla. Useimmille suomalaisille yrityksille tie Venäjän markkinoille on ollut haasteellinen, syy tähän on ollut venäläisen yhteiskunnan ja yritysten lupaprosessien jatkuva muuttuminen. Venäjän markkinat kasvavat koko ajan ja kilpailu kiristyy, uuden yrityksen on vaikea jäädä markkinoille eloon. Välttääkseen tämän kaiken yrityksen on perehdyttävä lainsäädäntöön asiantuntijoiden avulla, tuntea bisneskulttuuri sekä päivittää asiantuntemusta jatkuvasti.

Päätin kirjoittaa tästä aiheesta opinnäytetyöni, koska Venäjän markkinat ovat olleet hyvin ajankohtainen aihe viime vuosien aikana. Tällä hetkellä suomalaisten omistuksessa on riittävä määrä yrityksiä Venäjällä. Myöskin venäläiset yrittäjät perustavat yrityksiä Suomeen kovalla vauhdilla. Varsinkin Etelä-Karjalan alueelle syntyy jatkuvasti uusia venäläisten omistamia yrityksiä, syy tähän on ollut sijainti lähellä Venäjän rajaa.

Venäjällä kysyntä Suomea kohti kasvaa koko ajan. Venäläiset ostavat asuntoja ja perustavat yrityksiä Suomeen. Suomen ja Venäjän välisessä yhteistyössä on tapahtunut paljon kehitystä ja muutoksia. Tässä opinnäytetyössä tutkin sitä, kuinka yrityksen perustamisprosessi syntyy, mistä se alkaa ja mihin se päättyy, sekä mitä sudenkuoppia voidaan kohdata matkalla. Tämän tutkimuksen tavoitteena on vertailla kahta lainsäädäntöä keskenään ja tarkoituksena on antaa lukijalle kokonaisvaltainen kuva prosessin yksityiskohdista.

Oman yrityksen perustaminen on ollut oman mielenkiinnon kohteeni, minkä vuoksi päätin lähteä tutkimaan aihetta syvällisemmin. Valitsin tutkittavaksi kaksi venäläistä ja suomalaista yhtiömuotoa. Opinnäytetyön tarkoituksena on antaa lukijalle kuva siitä, mihin suomalainen ja venäläinen lainsäädäntö perustuvat. Toivon opinnäytetyön toimivan kattavana asiakokonaisuutena yritystoiminnan aloittamisesta kiinnostuneille.

1.2 Tutkimusongelma ja tutkimusmenetelmät

Opinnäytetyö on jaettu kahteen osaan. Ensimmäinen osa käsittelee yleisesti Venäjän lainsäädäntöä, joka säätelee yritystoimintaa. Lisäksi tutkitaan yritystoiminnan aloittamista Venäjällä. Työn seuraavassa osassa syvennyttään tarkastelemaan, minkälainen prosessi on Suomessa. Samassa osassa tarkastellaan osuuskunnan ja osakeyhtiön perustamista lainsäädännön avulla. Aiheen laajuuden vuoksi rajasin tutkimuskohdetta siten, että lähdän tutkimaan venäläistä rajavastuuyhtiötä ja osakeyhtiötä, suomalaista osakeyhtiötä sekä osuuskuntaa.

Keskeiset tutkimusongelmat, joihin opinnäytetyössäni etsin vastauksia, muodostuvat seuraavista kysymyksistä: Mistä osista yrityksen perustamisprosessi koostuu? Mitkä lait ovat perustana yritystoiminnan aloittamiselle ja mikä on lakien sisältö? Kuinka venäläinen yritystoimintaa säätelevä lainsäädäntö eroaa suomalaisesta?

Opinnäytetyössä käytän laadullista eli kvalitatiivista tutkimusmenetelmää. Lähteenä käytän yritystoimintaan vaikuttavaa lainsäädäntöä, tutkin lakeja. Lähteinä käytän myös venäjänkielistä kirjallisuutta ja haastattelen yhtä venäläistä liike miestä.

2 Yritystoiminta Venäjällä

Useampien lakimiesten mukaan, ei aina sopiva liiketoimintaympäristö voi pysäyttää ulkomaisia sijoittajia tullessaan Venäjän markkinoille. Useammat ovat sitä mieltä, että liiketoiminnan esteinä ulkomaalaisille yritykselle on poliittinen tahto tai sen puute eikä lainsäätäjät. (BBC Russian 2014.)

Jos se on hyvä koko Venäjän liiketoiminnan yhteiskunnalle, niin se on hyvä kaikille tulokkaille. En usko, että täytyy järjestää erityisiä lakeja, jotka suojelevat ulkomaalaisia yrittäjiä. Ulkomaalaisilla yrittäjillä on samat oikeudet mitä venäläisilläkin. , - sanoo Andrei Dontsov Clifford Chance, asianajotoimiston yhteistyökumppani. (BBC Russian 2014.)

Ensimmäinen lokakuuta 2013 Duuma on hyväksynyt lakiesityksen, jonka mukaan ulkomaalaiset ovat oikeutettuja perustamaan Venäjällä pieniä ja keskisuuria yrityksiä riippumatta niiden osuudesta pääomasta. Sitä ennen asetettu raja oli enintään 25 % osakepääomasta. (Venäjän Federaation Duuma 2013.)

2.1 Rekisteröintilainsäädäntö

Rekisteröinnin ja toimiluvan saamisessa perustana on Venäjän siviililaki. Se velvoittaa valtiolliseen rekisteröintiin oikeushallinnon elimissä oikeushenkilöiden rekisteröitymisestä annetun lain mukaan. (Heusala- Pushanov 2004, 38.) Venäjän federaation siviililain 1 osan 52:1-2 artiklassa mainitaan seuraavat asiat :

- Oikeushenkilö on olemassa, vasta sen jälkeen kun se on merkitty valtiolliseen rekisteriin.
- Rekisteri on julkinen. (Venäjän federaation siviililaki ,1 osa, artikla 52:1-2.)
- Laki määrittelee tietyn oikeushenkilön organisaation ja vastuut. (Venäjän federaation siviililaki, 1 osa, artikla 53 - 56.)
- Oikeushenkilöllä on oikeus rekisteröitymisen jälkeen kääntyä valtakunnalliseen rekisteriin puoleen seuraavissa tapauksissa: 1. uudelleenjärjestelyt ja 2. toiminnan lopettaminen. (Venäjän federaation siviililaki, 1 osa, artikla 57:4 ja 62.)

2.2 Sertifiointilainsäädäntö

Venäjällä on olemassa federatiivinen laki tuotteiden ja palvelusten sertifiointista, lain tunnuksena on N5151-1/10.6.1993. Laki määrittelee sertifiointin sekä tuottajasta että kuluttajasta riippumattomaksi järjestämäksi, jossa kirjallisesti vahvistetaan tuotteen vastaavuus säädettyjen vaatimusten kanssa. Sertifiointi voi olla joko pakollinen tai vapaaehtoinen. Sertifiointin tarkoituksena on ensinnäkin markkinoiden yhtenäistäminen Venäjän federaation alueella sekä Venäjän osallistuminen kansainväliseen kauppaan. Muita päätavoitteita ovat kuluttajansuoja, ympäristönsuojelu, terveyden ja omaisuuden suojeleminen sekä valmistajan ilmoittaminen ominaisuuksien vahvistaminen. (Heusala- Pushanov 2004, 53 - 55.)

Venäjän tuotesertifiointi on perustunut GOST - standardin. Tulevaisuudessa sertifiointi pohjautuu useammassa tapauksessa enemmän Venäjän, Valko-Venäjän ja Kazakstanin muodostaman tulliliiton teknisiin määräyksiin. Venäjä toi esille aikaisemmin käyttöön myös omia teknisiä määräyksiä. (Suomalais- Venäläinen kauppakamari 2014.)

Federatiivisen lain mukaan vapaaehtoisen sertifiointin voi suorittaa ainoastaan hakijan pyynnöstä. Sertifiointissa määritellään tuotteet tai palveluksen vastaavuus niiden standardien ja teknisten olosuhteiden kanssa. Sertifiointin suorittava organisaatio myöntää hakijalle sertifikaatin ja oikeuden käyttää vastaavuusmerkintää hakijan kanssa sertifiointimenettelystä tehdyn sopimuksen perusteella. (Venäjän federaation laki tuotteiden ja palvelujen sertifiointista, artikla 18.)

2.3 Toimilupalainsäädäntö

Siviililain mukaan toimilupa tarkoittaa poikkeuksen sallivaa lupaa, joka vaaditaan vain tietyissä tuoteryhmissä. Mikäli lain vaatimaa toimilupaa ei ole hankittu, voidaan oikeushenkilön toiminta lakkauttaa oikeuden päätöksellä tai sellaisen valtiollisen tai paikallishallinnon organisaatioiden vaatimuksesta, jolla on tähän lain perusteella oikeus. Ilman vaadittavaa toimilupaa toiminta on kielletty, tällöin oikeushenkilön tekemä kauppa voidaan katsoa mitättömäksi. (Venäjän federaation siviililaki, artikla 4.)

Federatiivinen laki toimiluvista (13.6.2001/128-F3) määrittelee toimilupien myöntämistä seuraavat yleiset hallinnon periaatteiden että hallintomenettelyn kannalta oleelliset asiat:

- Toimilupien myöntämisellä pyritään yhtenäisiin kriteereihin koko maassa, julkisuuteen ja laillisuusperiaatteen noudattamiseen.
- Hallitus päättää toimilupa myöntävistä organisaatioista sekä ne toimialat, joille toimilupa vaaditaan.
- Toimilupia myöntävien organisaatioiden toimivaltaan kuuluu:
 - Toimilupien myöntäminen
 - Toimilupien olemassaolon todistavien asiakirjojen laatiminen
 - Toimilupien voimassaolon keskeyttäminen
 - Toimilupien uudelleen myöntäminen
 - Toimilupien lakkauttaminen
 - Toimiluparekisterin ylläpito
 - Toimiluvan haltijoiden toiminnan lupaehtojen mukaisuuden valvonta. (Federatiivinen laki erilaisten toimialojen toimiluvista, artikla 3,5.)
 - Toimilupia ei myönnetä viittä vuotta lyhyemmäksi ajaksi. Toimiluvan kesto voidaan pidentää haltijan hakemuksesta.
 - Hakemuksen liitettävät asiakirjat:
 - Kopio yhtiön perustamisasiakirjoista ja oikeushenkilön valtiollisesta rekisteröintitodistuksesta
 - Kopio yksityisen toiminimen rekisteröintitodistuksesta
 - Kopio ilmoittautumisesta valtiolliseen verotukseen
 - Todistus lisenssiviraston vaatimasta asiakirjojen käsittelymaksusta
 - Toimiluvan hakijan työntekijöiden ammattitaitotodistus. (Federatiivinen laki erilaisten toimialojen toimiluvista, artikla 6,8,10-12.)

Lisenssiviraston velvollisuuksiin kuuluu tehdä päätös asiassa viimeistään 60 päivän sisällä siitä, kun se on vastaanottanut hakemuksen. Lyhyempiä käsitteilyaikoja voidaan edellyttää tietyllä toimialalla, tällöin vain asetuksen perusteella. Lisenssiviraston on ilmoitettava hakijalle määräajassa, joko myönteisestä tai kielteisestä päätöksestään. Kaikki päätökset annetaan kirjallisesti. Kielteinen

päätös on mahdollinen vain tapauksissa, joissa ei ole esitetty luotettavaa tietoa hakijasta tai hakija ei täytä toimiluvan vaatimia ehtoja. Kielteisen päätöksen tulee sisältää kirjallinen peruste päätökselle. (Federatiivinen laki erilaisten toimialojen toimiluvista, artikla 3).

Se organisaatio, joka on myöntänyt toimiluvan, on oikeutettu toimivaltansa puitteissa valvomaan toimiluvan saaneen organisaation toimintaa. Kyseinen oikeus käsittää luvan tehdä tarkastuksia, joissa valvotaan sitä, vastaako toiminta luvan saamisen ehtoina olleita vaatimuksia ja olosuhteita. Lisäksi organisaatiolla on oikeus vaatia toimiluvan haltijalta selvityksiä toiminnastaan tarkastusten yhteydessä ja laatia näiden pohjalta asiakirjoja, joissa konkreettiset rikkomukset on mainittu. Jos rikkomuksia ilmaantuu, organisaatio tekee haltijalle aikataulun, jonka mukaisena hänen on korjattava toimintaansa. (Heusala- Pushanov 2004, 50.)

Toimiluvan myöntänyt organisaatio voi antaa haltijalle varoituksen tai keskeyttää toiminnan, jos tarkastuksen yhteydessä on havainnut toiminnassa vakavia puutteita tai lain rikkomuksia. Toiminnan keskeyttämisen määräaika on kuusi kuukautta. (Heusala- Pushanov 2004, 51.)

Toimiluvan myöntäneen organisaation kuuluu tehdä kirjallinen päätös toiminnan uudelleenaloittamisluvasta eli lisenssin uusimisesta kolmen päivän kuluessa siitä, kun se on saanut tarkastusilmoituksen puutteiden korjaamisesta. Toimiluvan uusimisesta ei tarvitse maksaa. Toimiluvan myöntänyt organisaatio voi ilman tuomioistuimen päätöstä perua lisenssin ainoastaan siinä tapauksessa, jos hakija ei ole kolmen kuukauden kuluessa lisenssin myöntämisestä suorittanut vaadittavia maksuja. (Heusala- Pushanov 2004, 51.)

Toimilupia myöntävä organisaatio järjestää rekisterin kaikista voimassaolevista luvista. Rekisterissä ilmenevät toimilupien myöntämisen kannalta oleelliset tiedot. Kaikki rekisterissä olevat tiedot ovat julkisia sekä luonnollisille että oikeushenkilöille. Kirjallisessa muodossa annettu tieto rekisterin sisällöstä on maksullista. Tiedot tulee toimittaa kolmen päivän sisällä pyynnöstä. (Heusala- Pushanov 2004, 51.)

Toimilupahakemuksen käsittelystä peritään 400 ruplan suuruinen maksu. Luvan myöntämisestä peritään 1 000 ruplan suuruinen maksu, mutta maksu voi muuttua eri kaupungeissa eri suuruiseksi. (Federatiivinen laki erilaisten toimialojen toimiluvista, artikkelit 17.)

Asiantuntija-apua käyttäen on tutustuttava yksityiskohtaisesti oman alansa toimilupia myöntävän organisaation sääntöihin, federaation ja paikalliseen lainsäädäntöön ennen varsinaisen toiminnan alkua. Riippumatta laista kokonaiskustannukset määrätään yleensä kustakin organisaatiosta erikseen. (Heusala-Pushanov 2004, 53.) Edellä oli mainittu, että toimilupaa vaaditaan vain tiettyjen tuoteryhmien kohdalla. Parhaiten tuoteryhmien listan voi saada joko internetistä tai virastosta.

3 Yritystoiminnan aloittaminen Venäjällä

Liiketoiminnan aloittaminen Venäjällä on helpompaa, kuin miltä se näyttää. Korruptio ja byrokratia eivät varsinaisesti aiheuta haittaa liiketoiminnalle. Nykyään Venäjä tarjoaa suuret markkina-alueet ulkomaisille yrittäjille ja yrityksille. Ennen kuin lähtee perustamaan liiketoiminnan Venäjälle on tutustuttava perusperiaatteisiin jotka toimivat maassa.

3.1 Rekisteröinti

Venäjällä yrityksen rekisteröinti tapahtuu kaikkialla samalla tavalla. Ulkomaalainen yrittäjä voi vapaasti perustaa tai osallistua oikeushenkilön perustamiseen. Rekisteröintiä varten yrittäjä hankkii viralliset asiakirjat ja toimittaa ne seuraavaksi veroministeriön alaiseen virastoon, jossa hänen juridisen toiminimensä osoite sijaitsee. (Heusala-Pushanov 2004, 67.) Rekisteröitymisen maksun summa riippuu paikkakunnalta, mutta minimissään se on 2 000 ruplaa. (Heusala-Pushanov 2004, 68.) Yleensä rekisteröinnin hinta riippuu sijainnista ja kysynnästä eli mitä suurempi kaupunki, sitä suurempi on rekisteröinnin hinta.

Rekisteröintiä varten on toimitettava seuraavat tiedot (uudistettu alkaen 1.7.2002) :

- allekirjoitettu hakemus

- päätös oikeushenkilön perustamisesta
- perustamisasiakirjat
- kuitti valtiollisen maksun suorittamisesta
- ulkomaisilta yrityksiltä vaaditaan ulkomaisen kaupparekisterin ote. (Heusala- Pushanov 2004, 67.)

Virastossa kaikkia yrittäjiä palvellaan varatussa tilassa. Virastossa on käytössä jonotusjärjestelmä. Asiakirjat jätetään virkailijalle ja noudatetaan ne myöhemmin samalta virkailijalta. Periaatteessa sama virkailija hoitaa aina yhtä yrittäjää. Rekisteröitymisen jälkeen yritys saa rekisteröintitodistuksen. (Heusala - Pushanov 2004, 68.)

Kielteinen rekisteröintipäätös on voimassaolevan lain mukaan mahdollinen vain siinä tapauksessa, jos hakija ei ole liittännyt kaikkia vaadittuja asiakirjoja hakeuksensa mukana tai asiakirjat on toimitettu väärälle rekisteröintiviranomaiselle. Kielteinen päätös tehdään viiden päivän sisällä, päätöksessä tulee toimittaa kirjallinen perustelu. Se toimitetaan yleensä henkilölle, joka on mainittu hakeuksessa. Kielteisestä päätöksestä voi valittaa oikeusteitse. Tapauksissa, joissa rekisteröinti hylätään, hakijan on käännyttävä asianajajan puoleen. (Venäjän federaation laki oikeushenkilöiden valtiollisesta rekisteröimisestä, osa 8:23; Heusala- Pushanov 2004, 69.)

3.2 Toimiluvat eli lisenssit

3.2.1 Toimiluvan saaminen

Lisenssiviraston virkailija myöntää hakijalle toimiluvan. Hakijan on täytettävä huolellisesti asiakirjapaketti ja toimitettava sen lisenssivirastoon. Toimiluvasta maksetaan maksu, joka määräytyy lain ja säädöksen pohjalta. (Venäjän federaation siviililaki, 1 osa, artikla 49:2.)

Yksi virkailija hoitaa aina yhtä yritystä tai yrittäjää kerrallaan, kaikki asiakirjat toimitetaan aina samalle virkailijalle. Virkailijan tehtävänä on välittää asiakirjat tarkastajille. Tarkastajat käyvät läpi asiakirjojen sisältöä ja selvittävät mahdolliset puutteet. Hakijan velvollisuuksiin kuuluu työaikana avustaa tarkastuksessa tarvittavissa määrin. Tarkastus voi kestää kymmenen päivää, sen loputtua kirjoi-

tetaan todistus, josta käy ilmi, miten hakija täyttää toimiluvan saamiseen vaadittavat ehdot. (Venäjän federaation siviililaki, 1 osa, artikla 49:2.)

Kun toimilupa on myönnetty, hakijan on käännyttävä virkailijan puoleen saadakseen maksukuitin, joka toimii tulevaisuudessa tositteena suoritetusta maksusta. Mikäli lopputulos on kielteinen, hakijalle toimitetaan kirjallinen selitys, johon on merkitty kieltäytymisen syy. Hakija voi valittaa päätöksestä oikeuteen. (Venäjän federaation siviililaki, 1 osa, artikla 49:2.)

Toimilupa myönnetään hakijalle lisenssiosastolla, kun hakija on todistanut henkilöllisyytensä, samoin hakijan on todistettava, että kaikki laissa mainitut maksut on suoritettu. Toimiluvan tiedot lisätään tietokantaan ja kopio toimiluvasta sekä muut asiakirjat siirretään lisenssiviraston arkistoon säilytystä varten. (Heusala-Pushanov 2004,73.)

3.2.2 Tarkastukset ja toimiluvan peruminen

Lisenssiviraston tehtäviin kuuluu hoitaa tarkastuksia, jotka varmentavat yrityksen toiminnan olevan laillista ja, että toiminta vastaa toimiluvan säännöksiä. Lisenssivirasto laatii kaksi todistusta suoritetuista tarkastuksista, joista toinen jää toimiluvan haltijalle. Todistuksessa tulee käydä ilmi kaikista mahdollisista ehtojen rikkomuksista ja määrääjat niiden poistamiselle. Todistukseen tulee molempien osapuolten allekirjoitukset. Mikäli haltija on tyytymätön tarkastuksen lopputulokseen, hän voi vapaassa muodossa ilmaista mielipiteensä todistuksen vapaalle sivulle. (Heusala- Pushanov 2004, 74.)

Saatuaan tarkastustodistuksen toimiluvan haltija tekee konkreettisen suunnitelman mahdollisista parannuksista ja korjauksista. Haltijan on toimittava aikataulun mukaisesti, muuten hänen toimintansa voidaan pysäyttää. Tapauksissa, joissa toiminta päätetään keskeyttää, luvan haltijalle luovutetaan päätös keskeytyksestä. (Heusala- Pushanov 2004, 75.)

Toiminnan uudelleen käynnistytään haltijan on tehtävä vaaditut korjaukset määrättyssä ajassa ja ilmoittava korjaukset lisenssivirastoon. Lisenssivirasto lähettää tarkastajan paikan päälle, joka toteaa toiminnassa tehdyt muutokset. (Heusala - Pushanov 2004, 75.)

3.4 Sertifiointi

3.4.1 Sertifiointimenettely

Sertifiointia vapaaehtoisesti haluavan on käännyttävä Gosstandardin puoleen menettelyn käynnistämiseksi ja ohjeiden saamiseksi. Myös Gosstandardi ohjaa hakijan sertifiointeja suorittavan organisaatioon puoleen. (Venäjän Gosstandart, Säännöt tuotteiden sertifiointille Venäjän federaatiossa, N 15.)

Tuotteen sertifiointi sisältää hakemuksen sertifiointin tekemiseksi, päätös hakemuksesta, järjestelmän valinnan sekä yksilöiden valinnan ja testauksen. Myös sertifiointissa käydään läpi tuotannon arviointia, tulosten analysointia ja sertifioidujen tuotteiden täytäntöönpanon valvonta. (Venäjän Gosstandart, Säännöt tuotteiden sertifiointille Venäjän federaatiossa N 15, 3:3.1 §.)

Laboratorio valikoituu tuotteen sertifiointiin koskevien ohjeiden mukaan. Testausasiakirjan allekirjoittavat sekä testauslaboratorion että sertifiointiorganisaation asiantuntijat. Näytteiden määrä, niiden valinta, säilytys ja tunnistamissäännöt määräytyvät sertifiointimenettelyyn liittyvien ohjeiden tai tietyn tuotteen testausmetodia koskevien asiakirjojen perusteella. Näytteen mukana toimitetaan kaikki tekniset asiakirjat. Tuotannon laadun tarkastaminen tapahtuu paikan päällä, tarkastuksesta tehdään asiakirja, joka otetaan huomioon, kun sertifikaattia luovutetaan. (Venäjän Gosstandart, Säännöt tuotteiden sertifiointille Venäjän federaatiossa N 15, 3: 3.3 §.)

Kun testaustulokset ja muut vaadittavat vastaavuustodistukset ovat valmiita, sertifiointin suorittava organisaatio analysoi ne ja antaa lausunnon. Sen perusteella tehdään päätökset sertifikaatin myöntämisestä ja rekisteröidään se jatkossa. Jos organisaatio myöntää kielteisen päätöksen, sen on annettava kirjallinen selitys, josta käy ilmi syy kielteiselle päätökselle. (Venäjän Gosstandart, Säännöt tuotteiden sertifiointille Venäjän federaatiossa N 15, 3:3.4 §.)

Valmistajan tulee merkitä tuote sertifiointin osoittavalla merkinnällä, joka kiinnitetään tuotteeseen. (Venäjän Gosstandart, Säännöt tuotteiden sertifiointille Venäjän federaatiossa N 15, artikla 3:3.6 §.)

Sertifioivan tuotteen tyyppin muodosta on laadittava seuraavat asiakirjat:

- koetodistus
- hygieniatodistus
- paloturvallisuustodistus
- todistus tuotannon hygieenisyydestä
- toimittajien todistukset tavaroiden pakkauksista, materiaaleista
- alueellisen maatalousviranomaisen päätös lannoitteista, torjunta-aineista ja muista vastaavista maatalouden tuotteista
- karanteeniviranomaisen päätös sellaisessa tapauksessa, jossa kyseessä on karanteenin alainen kasvi
- eläinlääkärintodistus (sertifikaatti)
- ulkomainen tuotantosertifikaatti, laatujärjestelmä
- alkuperäistodistus
- ulkomaisen testilaboratorion todistus
- valmistajan tekniset asiakirjat. (Venäjän Gosstandart, Säännöt tuotteiden sertifiointille Venäjän federaatiossa, N15, 3:3.3 §.)

Sertifiointia osoittava merkintä voidaan kiinnittää myös edellä mainittuihin tekniisiin asiakirjoihin. (Venäjän Gosstandart, Säännöt tuotteiden sertifiointille Venäjän federaatiossa, N 15, 3:3.6 §.)

3.4.2 Tarkastukset ja sertifiointin peruminen

Gosstandardin sääntöjen mukaisesti tarkastus suoritetaan kerran vuodessa. Tarkastuksen kuuluu testaukset ja muut tarkastukset, jotka varmistavat, että valmistettu tuote täyttää edellytetyt vaatimukset. Kriteeriksi tarkastusten määrittämiseksi vaikuttavat tuotteen mahdollinen varallisuus, tuotannon vakaus, sen määrä, laatujärjestelmän olemassaolo, tarkastustoiminnan hinta ja niin edelleen. Suunnittelemattomia tarkastuksia voidaan suorittaa, jos kuluttajat, kauppajärjestöt tai laitokset valittavat sertifikaatin saaneiden tuotteiden laadusta. (Venäjän Gosstandart, Säännöt tuotteiden sertifiointille Venäjän federaatiossa, N 15, 3:3.7 §.)

Tarkastustoiminta koostuu neljästä vaiheesta:

1. Sertifioidusta tuotteesta kerätyn tiedon läpikäyminen
2. Tarkastuskomission asettaminen

3. Kokeiden suorittaminen ja tulosten analysointi
4. Tulosten kokoaminen ja päätöksenteko. (Venäjän Gosstandart, Säännöt tuotteiden sertifiointille Venäjän federaatiossa, N15, 3:3.7.4 §.)

Kun tulokset ovat saatu valmiiksi, laaditaan todistus. Todistuksessa on mainittava arvion testatusta tuotteesta, tuotannon tilasta ja sertifikaatin jatkumisesta. Todistusta säilytetään sertifiointiorganisaatiossa ja kopiot lähetetään kantajalle ja organisaatiolle, joka on osallistunut tarkastuksen valvontaan. (Venäjän Gosstandart, Säännöt tuotteiden sertifiointille Venäjän federaatiossa, N15, 3:3.7.4 §.)

4 Rajavastuuyhtiö

Rajavastuuyhtiö on yksi suosituimmista yhtiömuodoista Venäjällä, sen lyhenne on ООО (общество с ограниченной ответственностью, obshestvo s ogranichennoi otvetstvennostyu). Rajavastuuyhtiön suosion on aiheuttanut se, että sen perustaminen ja hallinnon järjestäminen on yksinkertaisempaa verrattuna muihin yhtiömuotoihin. (Naidenov 2012, 20.) Rajavastuuyhtiö on suomalaisille yrittäjille vierasta asiaa, koska Suomessa ei ole rajavastuuyhtiön tyyppistä yhtiömuotoa.

Rajavastuuyhtiöllä on omat erityispiirteensä, etunsa ja haittansa. Rajavastuuyhtiön rekisteröinti on vaikea, kallis ja vaatii enemmän asiakirjoja. Verrattuna AO:hon eli suljettuun osakeyhtiöön, rajavastuuyhtiön on vaikea myydä ja yhtiö on velvollinen maksamaan kiinteistövero. Rajavastuuyhtiö on paras valinta silloin, kun aiotaan kutsua muita jäseniä kehittämään liiketoimintaansa ja kasvattaa kilpailukykyä markkinoilla. (Naidenov 2012, 20.)

Rajavastuuyhtiön osuuksia ei tarvitse rekisteröidä kuten osakeyhtiön osakkeita, koska arvopaperilainsäädännön määräykset eivät koske rajavastuuyhtiön osuuksia. Tämä helpottaa yhtiön hallinnointia ja on yksi syy rajavastuuyhtiön suosioon, muun muassa osuuspääoman korotukset voidaan toteuttaa ilman rekisteröintiä antimonopolikomiteaan. Tehdyistä sitoumuksista yhtiö on vastuussa vain omaisuudellaan. (Naidenov 2012, 22.)

Rajavastuuyhtiö on verovelvollinen ja se vastaa veroista sekä muista velvoitteistaan itse. Yhtiön johdolla ja emoyhtiöllä on toissijainen vastuu ne vastaavat yhtiön konkurssi- ja maksukyvyttömyystilanteista. (Suomalais- Venäläinen kauppakamari 2009, 249.)

4.1 Rajavastuuyhtiön perustaminen

Yhtiön perustajina voivat olla luonnolliset ja juridiset henkilöt. Valtion ja paikallishallinnon elimillä ei ole oikeutta olla osakkaina, ellei federaation laissa ole muuta määrätty. Yhtiön voi perustaa yksi henkilö, josta tulee ainoa osakas, mutta ainoana perustajana ei tosin voi olla taloudellinen yhteisö, jolla on vain yksi omistaja. OOO:ssa ei saa olla yli 50 osakasta. OOO:n perustamista varten verohallinnolla (joka toimii kaupparekisteriviranomaisena) on standardipaketti perustamisasiakirjoista. (Suomalais- Venäläinen kauppakamari 2010, 57- 59.)

Yhtiöjärjestys on tärkein asiakirja. Se määrittelee perussäännöt johtajan, osakkaiden ja itse yrityksen välillä. (Venäjän federatiivinen rajavastuuyhtiö laki, osa 11.)

Yhtiöjärjestyksessä on mainittava seuraavat asiat:

- Nimi, sijainti ja OOO:n suunniteltu toiminta aika
- Hallintoelinten kokoonpano ja toimivalta
- Toiminnan tavoitteet
- Oikeudellinen asema
- Edustukset
- Pääoman suuruus
- Osakkaiden oikeudet ja velvollisuudet
- Osakkaan eroaminen ja sen seuraukset
- Osuuksien suuruudet ja nimellisarvo
- Yhtiöosuuden siirtäminen toiselle henkilölle
- Tilintarkastaja ja kirjanpitäjä
- Selvitystila
- Yksityisyys ja tietojen salaisuus.

(Venäjän federatiivinen rajavastuuyhtiölaki, osa 11.)

Rajavastuuyhtiötä voi rekisteröidä kahdella eri tavalla. Yrittäjä voi rekisteröidä yhtiötä itse tai asiantuntijoiden apua käyttäen. Itsenäinen rekisteröinti on hyvä, koska siitä saa hyviä kokemuksia asiakirjojen valmistelussa, sekä sen kautta joutuu ottamaan paljon yhteyttä valtion virastoihin. Huonona puolena on epäonnistumisen riski esimerkiksi asiakirjojen täyttämisenä. Jos toimittaa väärin täytetyt lomakkeet, siitä voi seurata viiden tuhannen ruplan suuruinen sakkomaksu. Itsenäinen rekisteröinti maksaa 5 000 ruplaa, mikä sisältää leimaveron ja notaarin. (Vardanyan 2014.)

Toisena vaihtoehtona on rekisteröiminen asiantuntijoiden avulla. Tämä voi maksaa minimissään 2 000 ruplaa ja maksimissaan 10 000 ruplaa. Asiantuntijat vakuuttavat rekisteröinnin onnistumista, ajan säästöä ja sitä että, vastaanotto-virkailija auttaa rajavastuuyhtiön juridisen osoitteen etsimisessä. Huono puoli tässä on se, että jos virkailijat hoitavat asiakirjat itse, he voivat laittaa väriä tietoja, mistä voi aiheutua lisäkustannuksia. Toisena huonona puolena on passi tietojen jättäminen melkein tuntemattomalle henkilölle, mikä on todella vaarallista Venäjällä. (Vardanyan 2014.)

Vaihtoehtona on myös valmiin rajavastuuyhtiön ostaminen. Hinta vaihtelee erittäin paljon. Yksi hyvä puoli tässä on se, että joskus voi ostaa yhtiön, joka on ollut pitkään markkinoilla ja on saanut suosiota. Riskinä on velat, joita edellinen omistaja ei ole hoitanut tai yrityksen ”pimeä” menneisyys. Velat voi ilmaantua vasta yhden tai kolmen vuoden jälkeen ostamisesta. Tämänkaltaisia tapauksia on ollut paljon. Ennen kun aikoo ostaa yhtiön riippumatta sen muodosta, kannattaa tutkia yhtiön historiaa ainakin kymmen vuoden ajalta. (Vardanyan 2014.)

4.2 Hallinto

Rajavastuuyhtiön hallinto voi yksinkertaisimmillaan koostua yhtiökokouksesta, esimerkiksi yhdestä omistajastaan ja toimeenpanevasta pääjohtajasta. (Suomalais- Venäläinen kauppakamari 2010, 59.) Pakollisina toimieliminä rajavastuuyhtiössä on osakkaiden kokous, Suomessa tätä nimitetään yhtiökokoukseksi ja johtajaksi. (Honkanen 2011, 73.) Hallintoneuvosto voidaan perustaa, jos yhtiössä on useampia osakkaita ja toimeenpanoelimeksi vielä hallitus, jonka puheenjohtajan alaisuuteen pääjohtaja kuuluu. (Suomalais- Venäläinen kauppakamari

2010, 59.) Yhtiöjärjestyksessä voidaan määrittää, että rajavastuuyhtiöön perustetaan lisäksi johtajaneuvosto. Johtajaneuvostoon tehtäviin kuuluu pääjohtajan nimittäminen, isoista kaupoista päättäminen ja osakkaiden yhteiskokouksen valmisteluun liittyviä tehtäviä. (Honkanen 2011, 73.)

Nämä erikoiset hallintorakenteet ovat harvinaisia; yleensä OOO:ssa on vain osakkaiden kokous sekä pääjohtaja ja toimeenpanevia elimiä. On syytä huomioida, että pääjohtajan valtuuksia on mahdollista ja usein myös syytä rajoittaa yhtiöjärjestyksessä sekä pääjohtajan kanssa solmittavassa johtajasopimuksessa. Mikäli tytäryhtiöön valitaan ulkopuolinen, esimerkiksi venäläinen pääjohtaja, on syytä kiinnittää riittävästi huomiota pääjohtajan valtuuksien rajaamiseen. (Suomalais- Venäläinen kauppakamari 2010, 59.) Rajavastuuyhtiölain 10 §:n mukaan vähintään kymmen prosentin osuuden omistavalla osakkaalla on oikeus vaatia toisen osakkaan erottamista, mikäli tämä ei ole toiminut lainmukaisella tavalla tai on rikkonut velvollisuuksiaan. (Venäjän federatiivinen rajavastuuyhtiölaki 10 §.)

4.3 Pääoma

OOO:n osuuspääoma muodostuu sen perustajien hankkimista osuuksista. Osuuspääoman oltava vähintään 10 000 ruplaa (noin 212€). OOO:ssa erikoista on se, että osuuspääomasta täytyy olla maksettuna vähintään 50 prosenttia, ennen perustettavan yhtiön lopullista valtiollista rekisteröintiä. (Venla 2011, Juristin palsta, 20.) Jos oma pääoma tulee olemaan vähemmän, kuin 10 000 ruplaa, yhtiö on purettava. Purkuvaatimus on kuitenkin velkojalähtöinen, yhtiötä ei kuitenkaan käytännössä pureta automaattisesti viranomaisen toimesta. (Honkanen 2011, 72 - 73.)

Lainmuutoksella, joka tuli voimaan 1.7.2009, osuuspääoman yhteys Venäjän minimipalkkaan on poistettu. (Suomalais- Venäläinen kauppakamari 2010, 58.) Pääoman voi suorittaa joko rahana, arvopapereina tai apporttina. Mikäli pääomaan tehdään apporttisijoituksia, yhtiön osuudenomistajat ja riippumaton apporttiomaisuuden arvioija ovat kolmen vuoden ajan yhtiön rekisteröinnistä yleisesti toissijaisessa vastuussa yhtiön sitoumuksista apporttiomaisuuden todellisen arvojen ylityksen osalta. Yhtiöpääoman korotus on mahdollinen, ja se pitää

rekisteröidä rekisteröintipalatsissa. (Suomalais- Venäläinen kauppakamari 2010, 58; Naidenov 2012, 27.)

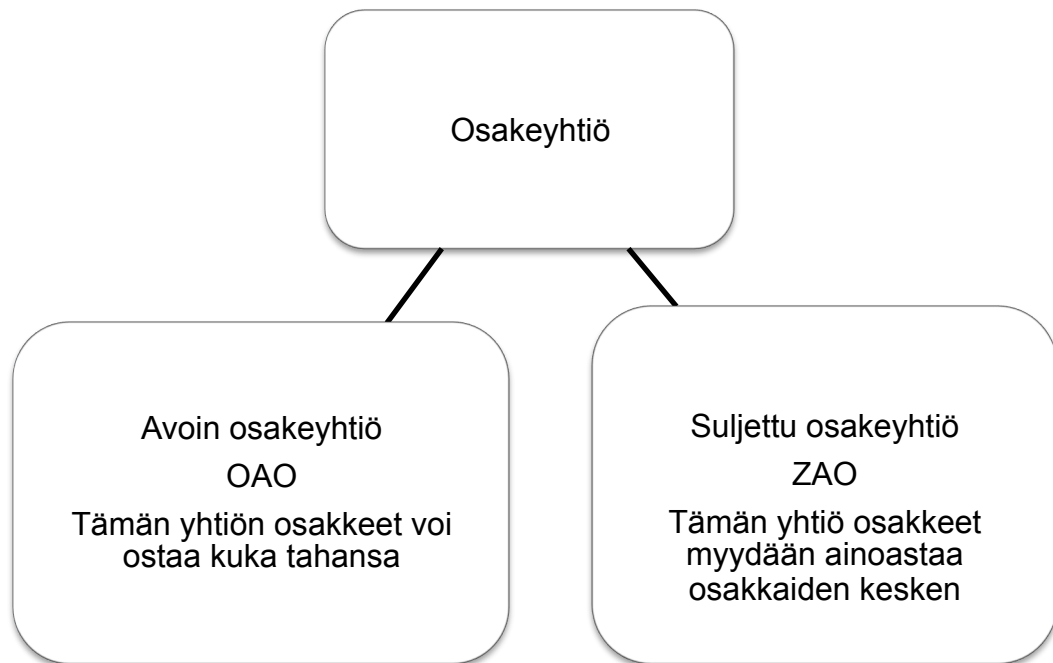
4.4 Yhtiömuodon muuttaminen ja purkaminen

Yhtiö voi muuttaa yhtiömuotonsa joko osakeyhtiöksi tai osuuskunnaksi. Yhtiön voi lakkauttaa kahdessa tapauksessa; osakkaiden yksimieleisellä päätöksellä tai tuomioistuimen päätöksellä. Venäjän federaation siviililain artiklan 57:n mukaan yhtiö voidaan vapaaehtoisesti asettaa selvitystilaan. Hallituksen, toimeenpanevan elimen ja jäsenten on hyväksyttävä selvitystilaan asettuminen. Selvitystilassa komitea hoitaa kaikki yhtiön asiat ja edustaa yhtiötä oikeudessa. (Venäjän federaation siviililaki, artikla 57.)

5 Osakeyhtiö Venäjällä

Osakeyhtiöistä Venäjällä säättää Venäjän federatiivinen osakeyhtiölaki 28.12.2013 N208-Ф3. Laki astui voimaan vuonna 1995, ja se uudistettiin vuonna 2013. Avoimesta osakeyhtiöstä käytetään lyhennettä OAO (открытое акционерное общество, otkrytoe akcionernoje obshestvo) ja suljetusta osakeyhtiöstä ZAO (закрытое акционерное общество, zakrytoe akcionernoje obshestvo). Osakeyhtiö on toiseksi suosituin yhtiömuoto Venäjällä, toinen suosittu on rajavastuuyhtiö. (Venäjän federatiivinen osakeyhtiö laki, osa 1.)

Yksi tunnetuimmista osakeyhtiömuodoista on Gazprom venäläinen maakaasu- ja öljykonserni. Kaiken kaikkiaan osakeyhtiömuotoja venäjällä on kaksi: avoin OAO ja suljettu ZAO. Osakeyhtiötä voi perustaa yksi henkilö tai yritys, kuitenkin useimmissa tapauksissa osakkaita on enemmän. Osakeyhtiön osakkaat eivät ole henkilökohtaisesti vastuussa yhtiön veloista vaan ainoastaan yhtiön sijoittamallaan pääomalla. Pääoman muodostaa kaikkien omistajien sijoitukset. Osakeyhtiössä on oltava vararahasto, jonka suuruus on 5 % osakepääomasta, sillä voidaan kattaa tappioita. (Suomalais- Venäläinen kauppakamari 2010, 59 - 60.)

Kuva 1. Osakeyhtiön jako

Yhtiöllä on oikeus tehdä päätökset osingon jaosta kerran vuodessa. Yleensä osingot maksetaan käteisellä, ellei muuta ole sovittu. Vuotuinen osinko ei saa ylittää hallintoneuvoston asettama määrää. (Venäjän federatiivinen osakeyhtiö laki, artikla 25.)

Omistajien sijoitukset muodostavat yhtiön peruspääoman eli osakepääoman. Osakepääomalla yhtiö vastaa sitoumuksistaan. Peruspääoman voi suorittaa arvopapereina, rahana tai apporttina. Perustamissopimuksessa on mainittava peruspääoma, osaketyypit ja osakkeiden arvot. Pääoman suuruus määritellään yhtiöjärjestyksessä. Kaikki osakkeet on rekisteröitävä Venäjän federatiivisessa arvopaperikomiteassa. (Suomalais- Venäläinen kauppakamari 2009, 250.)

5.1 Osakeyhtiön rekisteröinti

Oikeushenkilöt, Venäjän kansalaiset ja ulkomaiset henkilöt voivat vapaasti perustaa osakeyhtiön. Perustajina eivät voi toimia virkamiehet, sotilaat sekä hallintoelimet. Perustajien määrää avoimessa osakeyhtiössä ei ole rajoitettu verrattuna suljettuun osakeyhtiöön, jossa perustajien määrä ei saa ylittää viittäkymmentä henkilöä. Jos määrä ylittyy, yrityksen on muututtava vuoden sisällä avoimeksi yhtiöksi. Jos näin ei tehdä, Venäjän federaation siviililain 61 ja 88 artiklan mu-

kaan yritys on asetettava selvitystilaan. (Venäjän federaation siviililaki artikla 61, 88.)

Osakeyhtiön nimestä on mainittava perustusasiakirjassa, ja se on rekisteröitävä valtion rekisteriin. Yrityksen nimi ei voi koostua pelkästään sanoista, jotka kuvailevat yrityksen toimintaa, vaan nimen täytyy kuvailla jollain tavalla organisaatiota ja oikeudellista muotoa. Myös osakeyhtiöllä voi olla lyhennetty nimi venäjän kielellä ja vierailta kielillä. Osakeyhtiö ei saa käyttää toisen osakeyhtiön nimeä, eikä sellaista nimeä, joka liittyy esimerkiksi valtionviranomaisiin. Se yhtiö, joka rikkoo sääntöjä, on tuomion johdosta velvollinen muuttamaan yhtiön nimeä ja maksamaan vahingonkorvausta. (Venäjän federaation siviililaki artikla 4.)

Venäjän federaation siviililain mukaan osakeyhtiön toimipaikka määräytyy sen mukaan, missä se on rekisteröity. Yrityksen rekisteröinti määräytyy sen mukaan, missä toimeenpaneva elin eli pääjohtaja toimii. Kun yritykselle avataan oma pankkitili, pääjohtajan on todistettava kirjallisella todistuksella, että yrityksellä on toimipaikka ja osoite. (Venäjän federaation siviililaki artikla 4.)

Vähimmäispääoma avoimessa osakeyhtiössä on 100 000 ruplaa, suljetussa osakeyhtiössä 10 000 ruplaa. Yhtiön osakepääoma ja nimellisarvo määräytyy aina ruplissa. Osakepääoma voidaan maksaa käteisellä, omaisuudella, omistusoikeuksilla tai muina oikeuksilla, joilla on rahallinen arvo. Yleensä maksutapa on määritelty sopimuksessa. Yhtiö on vastuussa velvoitteistaan koko omaisuudellaan. Avoin osakeyhtiö ei ole vastuussa osakkaan velvollisuuksista. Jos osakkeenomistajat tai muut henkilöt ovat aiheuttaneet maksukyvyttömyyden heille voidaan määrätä toissijainen vastuu yhtiön velvoitteista. Avoin osakeyhtiö voi vapaasti muuttua rajavastuuyhtiöksi taikka osuuskunnaksi. (Venäjän federaation osakeyhtiölaki, artikla 25, 26.)

Yhtiöjärjestys on tärkein osakeyhtiön asiakirja. Yhtiöjärjestyksen sisältö määräytyy Venäjän federaation osakeyhtiölain 11 artiklan mukaan. Perustamissopimuksessa yrityksen perustajat sitoutuvat luomaan yhtiön ja sopivat yhtiön toiminnan luomisesta järjestyksessä, myös perustamissopimuksessa mainitaan menettely osakkaiden maksamisesta. (Venäjän federaation osakeyhtiölaki, artikla 11.)

Yhtiöjärjestyksessä on mainittava seuraavat asiat :

- Yrityksen nimi, myös lyhennettynä
- Toimipaikka
- Yhtiömuoto (avoin tai suljettu)
- Osakkeiden määrä ja niiden muoto
- Osakkeenomistajien oikeudet
- Yhtiön hallinto
- Yhtiökokous
- Osakepääoman määrä
- Tieto edustuksista ja konttoreista
- Osingon määrä ja maksettava rahasumma selvitystilassa
- Tieto arvokkaista asiakirjoista. (Venäjän federaation osakeyhtiölaki, artikla 11.)

Yhtiöjärjestys voi sisältää myös muita määräyksiä, jotka eivät ole osakeyhtiölaissa kiellettyjä. Internetistä on saatavana paljon asiakirjojen malleja, niitä on kuitenkin käytettävä varoen, koska pääsääntöisesti hakija vastaa siitä, että asiakirjat ovat laissa hyväksytyjä ja oikein täytettyjä. Internetissä on paljon malleja, jotka eivät ole laillisesti sallittuja käyttämistä varten. Tämän takia on hyvä luottaa asiakirjojen valmistelu juristille.

5.2 Avoimen ja suljetun osakeyhtiön rekisteröinti käytännössä

Aluksi on kerrottu yleisesti, kuinka osakeyhtiön rekisteröinti tapahtuu. Seuraavaksi kerrotaan, kuinka avoimen ja suljetun osakeyhtiön rekisteröinti tapahtuu käytännössä.

ZAO:n ja OAO:n valtiollisen rekisteröinnin suorittaa Federatiivinen tarkastusverovirasto, joka noudattaa oikeussubjektien ja yksittäisten yrittäjien rekisteröinnistä säättävän federatiivisen lain määräyksiä. ZAO:n ja OAO:n rekisteröinnistä on maksettava neljän tuhannen ruplan suuruinen valtion vero. Maksun voi suorittaa joko käteisellä pankin kautta tai siirtämällä rahat viraston tilille. (Venäjän federaation osakeyhtiölaki, artikla 15.)

Asiakirjat suljetun ja avoimenyhtiön rekisteröintiä varten:

1. Hakemus valtiollista rekisteröintiä varten
2. Yhtiöjärjestys 2 kpl (alkuperäinen)
3. Perustamissopimus 1 kpl (alkuperäinen)
4. Päätös organisaation perustamisesta 1 jäljennös
5. Valtion veron maksukuitti alkuperäinen
6. Todistus yhtiön toimipaikan osoitteen olemassaolosta.

(Venäjän federaation osakeyhtiölaki, artikla 15.)

ZAO:n ja OAO:n rekisteröintiä koskevan hakemuksen allekirjoittaa hakija. Allekirjoitus on varmennettava notaarilla. Vastuun tietojen tarkkuudesta ja tietojen oikeellisuudesta hakemuksessa kantaa hakija. Rekisteröinti kestää yleensä noin seitsemän päivää. Kielteinen päätös rekisteröinnistä voi tapahtua ainoastaan silloin, jos kaikkia asiakirjoja ei ole toimitettu viranomaiselle tai ne on toimitettu väärään paikkaan. (Venäjän federaation osakeyhtiölaki, osa 2, artikla 15.)

Kun rekisteröinti on hyväksytysti suoritettu, yrityksen on avattava pankkitili. Pankkitilien määrää ei ole rajattu, ja tilin avaaminen onnistuu kaikissa Venäjän Federaatiossa sijaitsevilla pankeilla. Pankkikortti allekirjoitetaan notaarin kanssa ja passi on oltava mukana. Tämän on Venäjän Keskuspankin määräämä ehto. Seitsemän päivän kuluessa pankkitilin avaamisesta hakijan täytyy ilmoittaa verohallinnolle ja sijoitusyhtiöille tilin olemassaolosta. (Venäjän federaation osakeyhtiölaki, osa 3, artikla 15.)

Viimeisenä rekisteröintivaiheena on osakkeiden jakaminen osakkaiden kesken. Asiakirjat osakkeiden jaosta on toimitettava viimeistään 30 päivän kuluessa valtiollisesta rekisteröinnistä. Ensimmäinen on tehtävä päätös laskea arvopapereita liikkeeseen, ja raportti saadusta tuloksesta on tehtävä muodossa, joka on asetettu standardeissa. (Venäjän federaation osakeyhtiölaki, osa 4, artikla 37.)

Osakkeiden valtiollinen rekisteröinti edellyttää seuraavat asiakirjat:

1. hakemus valtiollista rekisteröintiä varten
2. liikkeeseenlaskijan profiili
3. todistus valtiollisesta rekisteröinnistä
4. yhtiöjärjestys
5. perustamissopimus

6. päätös laskea arvopaperit liikkeeseen
7. raportti saadusta tuloksesta. (Venäjän federaation osakeyhtiölaki, osa 4, artikla 38, 39.)

Nämä asiakirjat ovat pakolliset, mutta tarvittaessa virkailija voi pyytää muitakin asiakirjoja jotka hän erikseen nimeää hakijalle. (Venäjän federaation osakeyhtiölaki, osa 4, artikla 38, 39.)

5.2.1 Osakkeenomistajien oikeudet OAO:ssa ja ZAO:ssa

Suljetun osakeyhtiön osakkeenomistajilla on ennaltaehkäisevä oikeus ostaa osakkeita toiselta osakkaalta, ennen kuin osakkeet myydään toiselle henkilölle. Tässä on huomioitava se, että etuoikeus voi kestää minimissään 30 päivää ja maksimissaan 60 päivää siitä lähtien, kun osake on ilmoitettu myytäväksi. Mitä enemmän osakkeita on sitä suurempi on etuoikeus. Tällainen etuoikeus yhtä osaketta kohti voi kestää vain yhden vuoden. (Venäjän federaation osakeyhtiölaki, osa 2.)

Osakkeenomistajat voivat käyttää etuoikeutta joko kokonaan tai osittain. Tästä heidän on lähetettävä kirjallinen lausunto julkisten osakkeiden hankinnasta muille osakkaille. Lausunnossa on ilmoitettava osakkeenomistajan nimi, asuinpaikka, hankkimien osakkeiden määrä ja maksukuitti. (Venäjän federaation osakeyhtiölaki, osa 2.)

Avoimen osakeyhtiön osakeannissa osakkailla on etuoikeus ostaa arvopapereita tai osakkeita siten, että niitä verrataan suhteessa heidän osakkeidensa lukumäärään. (Venäjän federaation osakeyhtiölaki, osa 2.)

Osakkeenomistajilla on oikeus tutustua yhtiön seuraaviin asiakirjoihin: perustamissopimukseen ja asiakirjoihin, jotka vahvistavat osakkeenomistajan oikeutta omaisuuteen, sisäisiin asiakirjoihin ja yhtiön vuosikertomukseen. Osakkeenomistaja voi myydä osakkeensa pois, mutta muut yhtiön osakkaat ovat etuoikeutettuja ostaakseen nämä osakkeet. (Venäjän federaation osakeyhtiölaki, osa 3, artikla 31,32.)

5.2.2 Ensisijaiset erot avoimen ja suljetun osakeyhtiön välillä

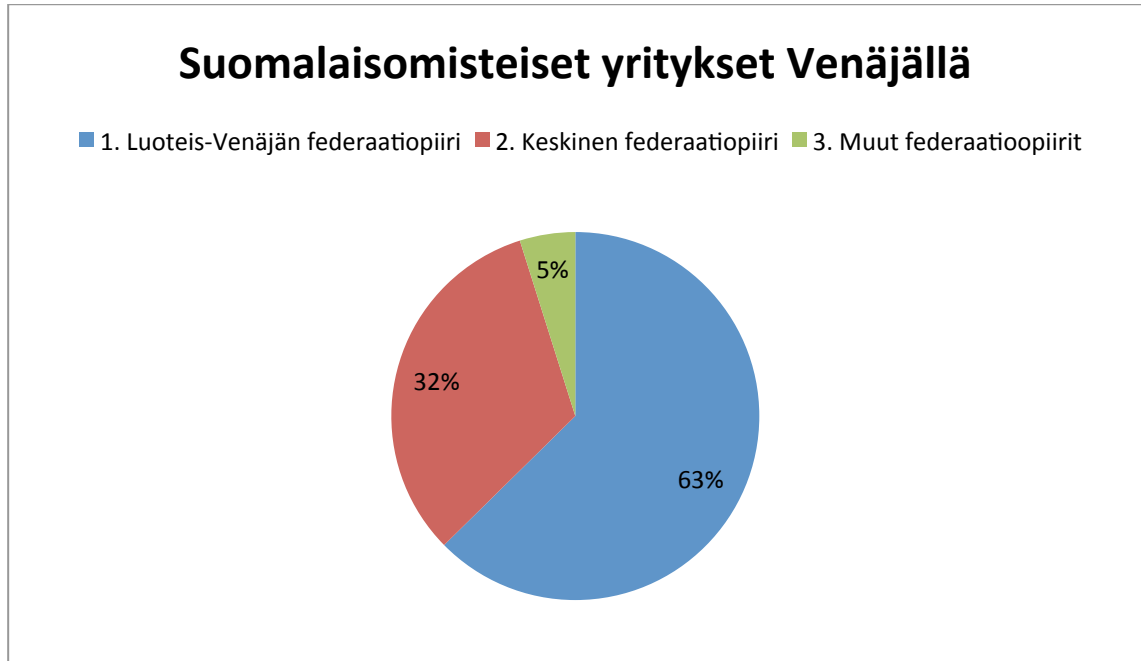
Tutkittuani Venäjän federaation osakeyhtiölain seitsemännen artiklan, joka käsittelee yleisesti avointa ja suljettua osakeyhtiötä, huomaan eroja. Näillä eroilla on iso merkitys, varsinkin osakeyhtiön muodon valinnassa. Seuraavassa taulukossa heijastuvat merkittävimmät erot näiden osakeyhtiötyyppien välillä.

Missä on eroa ?	Avoin osakeyhtiö	Suljettu osakeyhtiö
1. Osakkeenomistajien kokonaismäärä	Ei ole rajattu.	Ei saa ylittää 50 henkilöä.
2. Etuoikeus osakkeiden hankinnassa (osakkaiden kesken)	Etuoikeus ei ole sallittu ostettaessa osakkeita muilta osakkeenomistajilta.	On sallittu etuoikeus ostettaessa osakkeita muilta osakkeenomistajilta.
3. Jokavuotinen vuosikertomuksen, taseen ja tuloslaskelman julkaisu	Pakko julkaista joka vuosi.	Julkaistaan vain erikoistapauksissa.
4. Osakkeiden myynti	Oikeutettu pistämään osakkeet myyntiin.	Osakkeita ei saa vapaasti pistää myyntiin eikä tarjota ne niin sanottu tuntemattomille henkilöille. Tämä voi tapahtua pelkästään osakkaiden kesken.

Taulukko 1. Avoimen ja suljetun osakeyhtiön väliset erot. Tiedot on muokattu taulukoksi Venäjän federatiivisen lain seitsemännestä artiklassa. (Venäjän federatiivinen osakeyhtiölaki 7.)

Voi todeta, että on olemassa melko monenlaisia ongelmia, jotka käsittelevät osakeyhtiön perustamista, osakkeiden myyntiä ja osakkeenomistajien oikeuksia. Osakeyhtiön toiminta vaatii koko ajan uusien ongelmien ja haasteiden rat-

kaisemista. Lopuksi on syytä todeta, että OAO ja ZAO ovat eräänlaisia osakeyhtiötä, joilla on omat ainutlaatuiset erityispiirteensä.

Taulukko 2. Suomalaisomisteiset yrityksen Venäjällä. (Lähde: Suomalais - Venäläinen kauppakamari 2010, Etabloituminen Venäjälle opas. Suomalais-venäläisessä kauppakamarissa työskentelevä Inga Kairo totesi lukujen pysyvinä melko samoina edelleen.)

Suomalais- Venäläisestä kauppakamarista on saatavana paljon materiaalia ja tietoa, joka koskee yritystoimintaa Venäjällä. Tiedot ovat yleensä ajan tasalla. SVKK:sta tarvittaessa saa apua yrityksen perustamisessa.

6 Yrityksen perustaminen Suomessa

Tällä hetkellä Suomessa on 322 183 yritystä, joista 55 274 kuuluvat maa-, metsä- ja kalatalouteen. Suuryrityksiä on 619, keskisuuria 2 523 ja pieniä 14 769. Alle 10 työntekijän yrityksiä on 248 998. (Yrittäjyys Suomessa, 2014.)

6.1 Neuvonta- ja koulutuspalvelut aloittaville yrittäjille

Yrityksen perustamisen liittyvissä asioissa Suomessa on tarjolla useita eri neuvonta- ja koulutuspalveluita aloittaville yrittäjille. On syytä ottaa heihin yhteyttä, koska sieltä saa kaikista tarkimmat ja luotettavat tiedot yrityksen perustamisesta ja yleisesti yrittäjyydestä.

Yritys – Suomi- palvelut tarjoavat ajantasaista tietoa yrittäjyydestä, yrityksen toiminnasta ja yrityspalveluista. Yritys - Suomi tarjoaa sähköistä asiointia ja puhelinpalvelua. Puhelinpalvelusta on mahdollista saada neuvontaa, ohjausta yritystoiminnan aloittamisesta sekä tietoa julkisista yrityspalveluista. Yritys - Suomi- palvelujen verkkosivulla voi ottaa käyttöön Oma Yritys– Suomi - palvelu, jossa ovat yrityksen tai yrityksen perustajan profiilitiedot sekä tiedot yritystoiminnan liittyvien asioiden hoitamiseen. (Asiatieto Oy ja Tekijä 2013,14- 15.)

ELY- keskusten tehtävä on tukea pk-yritysten perustamista, kasvua ja kehitystä. ELY- keskuksien tarjoavat koulutus-, neuvonta- ja kehittämispalveluja sekä rahoitusta. Neuvoa saa muun muassa yrityksen perustamisen liittyvissä asioissa, yrityksen kansainvälistymisestä ja kehittymisestä, sekä yrityksenä toimimisesta. (Asiatieto Oy ja Tekijä 2013,15- 16.). ELY- keskusten verkkosivu on käännetty venäjän kielelle, jotta venäläinen liikemies pystyy omaan tahtiinsa lukemaan ohjeet ja tarvittaessa voi hakea ohjeistusta äidinkielellä. (ELY- keskus 2014.)

Työ- ja elinkeinotoimistojen palvelut tarjoavat yrittäjyyspalveluita ja työnantajan palveluita. Yrittäjyyspalvelun osanalueisiin kuuluu liikeidean arviointia ja kehittämisneuvontaa. TE- toimistot järjestävät yrittäjäksi kouluttautumista, niistä tarkempaa tietoa voi saada TE- toimistojen verkkosivulla. Yrittäjä voi kysyä neuvoa hänelle kuuluvista tuista, esimerkiksi starttirahasta. Työ- ja elinkeinotoimistojen verkkosivu välittää myös yrittäjätöitä ja tarjoaa mahdollisuuden yrittäjäkumppanin hakuun. (Asiatieto Oy ja Tekijä 2013,17.)

6.2 Yrityksen perustamisen vaiheet

6.2.1 Liiketoimintasuunnitelma

Ihan ensimmäiseksi henkilön on ilmaistava oma tahto ja halu olla yrittäjä sekä ymmärtää, mitä liiketoiminta käytännössä tarkoittaa. Kun bisnesidea on keksitty,

aletaan kirjoittaa liiketoimintasuunnitelma. Sen saa kirjoittaa joko itsenäisesti tai apua käyttäen. Liiketoimintasuunnitelman laatimisessa saa apua muun muassa Uusyrityskeskuksilta ja ELY- keskuksilta.

6.2.2 Yritysmuodon valinta

Yritystoimintaa aloitettaessa tärkeä ratkaisu on yritysmuodon valinta. Useimmat eri tekijät vaikuttavat yritysmuodon valintaan. Yrityksen perustajan on syytä selvittää yritysmuodon valintaan liittyviä kysymyksiä asiantuntijoiden kanssa. Toiminnan luonne vaikuttaa olennaisesti yritysmuodon valintaan. (Yrittäjät 2014.) Yritysmuodon valintaan vaikuttavat muun muassa perustajien lukumäärä, pääoman tarve, vastuu, toiminnan joustavuus, yrityksen jatkuvuus ja laajenemismahdollisuudet sekä voitonjako ja tappion kattaminen. (Asiatieto Oy ja Tekijä 2013, 21- 22.)

6.2.3 Perustamisilmoitus kaupparekisteriin

Kaikkien yritysten on ilmoitauduttava kaupparekisteriin ennen varsinaisen toiminnan aloittamista. Toiminnan ilmoittaminen kaupparekisteriin tapahtuu perustamisilmoituksella. Perustamisilmoituslomakkeita on kolme erilaista: Y1, Y2 ja Y3, jokainen on tarkoitettu tiettyä yhtiömuotoa kohtaan. Lomakkeet voi tulostaa yritys- ja yhteisötietojärjestelmän sivulta tai ne ovat saatavana Patentti- ja rekisterihallituksen asiointipisteessä. Perustamisilmoitus täytetään ja lähetetään postitse Helsinkiin Patentti- ja rekisterihallituksen asiointipisteeseen. (Asiatieto Oy ja Tekijä 2013, 60- 61.)

6.2.4 Perustamisilmoitus Verohallinnolle

Verohallinnolle tehdään ilmoitus samalla perustamisilmoituslomakkeella kuin Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriin. Ennakkoperintärekisteri, työnantajarekisteri ja arvonlisäverollisten rekisteri ovat Verohallinnon rekistereitä. Yrityksen on mahdollista ilmoittaa perustamisilmoituslomakkeella myös ensimmäisen tilikauden arvioitu liikevaihto sekä arvio verotettavasta tulosta. Perustamisilmoituslomake voi tulostaa YTJ:n sivuilta. Täytetyt ilmoituslomakkeet on lähetettävä postitse Helsinkiin PRH- Verohallintoon. (Asiatieto Oy ja Tekijä 2013, 73- 74.)

6.2.5 Ennakkoperintärekisteri

Ilmoittautumalla ennakkoperintärekisteriin yrittäjä osoittaa, ettei suorituksen maksajan tarvitse tehdä maksusta ennakonpidätystä, vaan se, joka on merkitty rekisteriin, huolehtii ennakkoverojen maksamisesta itse. Ennakkoperintärekisteriin merkitään hakija, joka harjoittaa tai ryhtyy tulevaisuudessa harjoittamaan liiketoimintaa. Rekisteriin hakeudutaan perustamisilmoituksella, mutta rekisteriin ei pääse se henkilö, joka on työ- tai virkasuhteessa. Ennakkoperintärekisteriin kuuluminen ei ole pakollista. (Asiatieto Oy ja Tekijä 2013, 74.)

6.2.6 Työnantajarekisteri

Työantajarekisteriin on ilmoittautuva kaikkien niiden työnantajien, jotka maksavat palkkaa vähintään kahdelle työntekijälle kalenterivuoden aikana. Kun työnantaja on merkitty työnantajarekisteriin, Verohallinto lähettää työnantajalle ilmoituksen rekisteriin merkitsemisestä ja samalla lähettää verotiliviitenumeron ja kausiveroilmoituksen ilmoittamista ja maksamista varten. Työnantajarekisteriin ilmoittaudutaan samalla perustamisilmoituslomakkeella, jolla hakeudutaan ennakkoperintärekisteriin. (Asiatieto Oy ja Tekijä 2013, 76.)

6.2.7 Arvonlisäverovelvolliseksi ilmoittautuminen

Jokainen elinkeinotoimintaa harjoittava yrittäjä on arvonlisäverovelvollinen Suomessa. Yritysmuodolla tässä tilanteessa ei ole merkitystä. Arvonlisäverolisten rekisteriin on ilmoittauduttava ennen varsinaisen toiminnan aloittamista, hakeminen voi tapahtua jo siinä vaiheessa, kun arvonlisäverollista toimintaa varten aletaan tehdä hankintoja. Ilmoittautuminen tapahtuu samalla perustamisilmoituslomakkeella, jolla annetaan tiedot kaupparekisteriin merkitsemisestä ja ennakkoveron määräämistä varten, hakeudutaan työnantajaksi ja ennakkoperintärekisteriin. (Asiatieto Oy ja Tekijä 2013, 77.)

Jos liikevaihto on enintään 8 500 euroa, yritys ei ole toiminnastaan arvonlisäverovelvollinen. Liikevaihtoa tarkastellaan 12 kuukauden mittaisen tilikauden ajalta. Vähäisen liiketoiminnan harjoittajan on oltava realistinen liikevaihtoa arvioiessa ja hänen on itse arvioitava, ylittävätkö tulot tilikauden aikana 8 500 euron rajan. (Asiatieto Oy ja Tekijä 2013, 77.)

6.2.8 Luvat

Suomessa saa harjoittaa laillista ja hyvän tavan mukaista elinkeinoa. Jotkut elinkeinot ovat luvanvaraisia. Jos elinkeinon harjoittamisen on todettu olevan luvanvaraista, silloin on hankittava lupa. Ennen elinkeinotoiminnan aloittamista on hyvä selvittää, onko elinkeinotoiminta luvan- tai ilmoituksenvaraista. Luvan muoto riippuu toiminnasta ja siitä, mihin lupa tarvitaan. Luettelo luvanvaraisista elinkeinoista on lueteltu yrittaja.fi - sivulla. (Yrittäjät 2014; Asiatieto Oy ja Tekijä 2013, 79.)

7 Osakeyhtiö (Oy tai Oyj)

Osakeyhtiö on hyvin suosittu yhtiömuoto Suomessa. Osakeyhtiössä omistus jakautuu osakkeisiin ja omistajilla on yhtiön toiminnasta rajoitettu vastuu. Osakeyhtiömuoto on suosittu yhtiömuoto monissa maissa. Osakeyhtiö on itsenäinen verovelvollinen ja se voi olla joko suljettu- tai avoin. Suomessa osakeyhtiöitä säädellään osakeyhtiölaissa. Niin kuin Venäjälläkin osakeyhtiö Suomessa jakautuu suljetun- ja avoimen osakeyhtiöön.

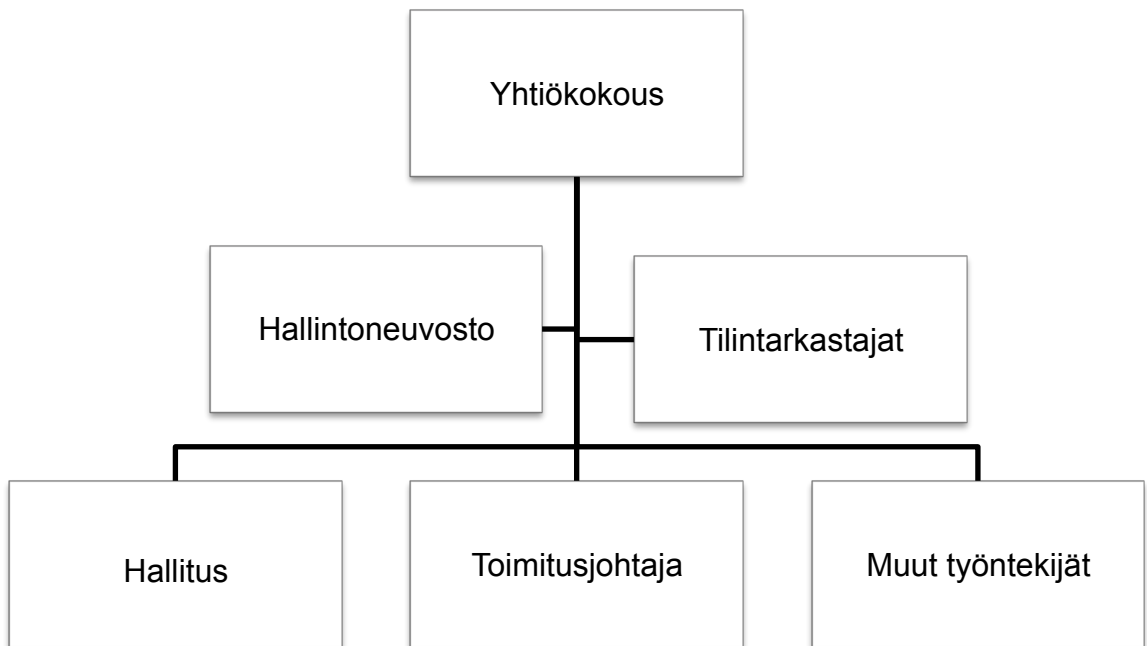
7.1 Perustaminen

Osakeyhtiölakia sovelletaan kaikkiin Suomessa perustettaviin osakeyhtiöihin. Osakeyhtiö voi olla joko julkinen tai yksityinen, ja sen perustamiseen kuuluu kolme vaihetta. Ensimmäisenä on laadittava perustamissopimus, jonka kaikki osakkeenomistajat allekirjoittavat, ja seuraavaksi laaditaan yhtiöjärjestys. Allekirjoitetun perustamissopimuksen on sisällettävä osakkeenmerkintä. Jos toisin ei sovita, merkintä ei voida peruuttaa sen jälkeen, kun kaikki osakkeet on merkitty. (OYL 2:1 §.)

Osakeyhtiölain 2 §:n mukaan perustamissopimuksessa on mainittava sopimuksen päivämäärä, kaikki osakkeenomistajat ja kunkin merkitsemät osakkeet, osakkeesta yhtiölle maksettava määrä (merkintähinta), osakkeen maksuaika sekä yhtiön hallituksen jäsenet. (OYL 2:2 §.)

Perustamisasiakirjaan otetaan määräykset sellaisista vain yhtiön perustamisvaiheeseen liittyvistä asioista, joilla ei enää ole merkitystä yhtiön toimiessa. Perustamissopimuksella nimitetään yhtiön ensimmäinen hallitus ja ensimmäiset tilintarkastajat ja yleensä toimitusjohtaja ja mahdollisesti hallintoneuvosto. Perustamissopimus alkaa sen tarkoituksen julkilausumisella, että tahdotaan perustaa osakeyhtiö. Perustamissopimus sisältää yhtiöjärjestyksen, osakkeiden merkintähinnan ja maksuehdot, merkinnät ja niiden hyväksyminen sekä yhtiön ensimmäisen toimielinten vaalin. (Norri 2006, 55.)

Osakkeenomistajien on merkittävä kaikki yhtiön osakkeet. Osakkeet jakautuvat vapaasti osakkaiden kesken. Osakkeenomistajan on osakkeesta maksettava merkintähinta yhtiölle, mikäli merkintähinta maksetaan rahana, se on merkittävä aina euroina. Osakepääoman on oltava maksettuna ennen yhtiön rekisteröintiä. Osakkeen maksuajasta ei ole erikseen säädetty, mutta siitä voi sopia erikseen. (Kyläkallio, Iiro, Kyläkallio 2008, 89.)

Kuva 3. Osakeyhtiön organisaatio. (Suojanen, Savolainen, Vanhanen 2008, 165.)

7.2 Yhtiöjärjestys

Yhtiöjärjestys sitoo yhtiön sisäisissä asioissa. Yhtiöjärjestys on normihierarkkisesti lakia alempi, lakia on kuitenkin noudatettava. Yhtiöjärjestysmääräykset voidaan jakaa kolmeen eri ryhmään: pakollisiin, yhtiöjärjestykseen välttämättömästi sisältyviin määräyksiin ja vapaaehtoihin määräyksiin. Yhtiöjärjestystä laadittaessa on aina otettava huomioon yhtiön luonne. On ymmärrettävä, että moniosakkainen suuryritys tarvitsee toisenlaiset säännöt kuin yhdenmiehenyhtiö. (Norri 2006, 57- 58.) Yhtiöjärjestyksessä on mainittava toiminimi, kotipaikkana oleva Suomen kunta ja toimiala. Jos yhtiön nimeä tullaan käyttämään useampikielisenä, silloin toiminimen jokainen ilmaisu on hyvä laittaa yhtiöjärjestykseen. (OYL 2:3 §.)

Yhtiöjärjestys voidaan muuttaa yhtiökokouksen päättämisestä. Jos päätetään yhtiöjärjestyksen muuttamisesta, silloin on tehtävä päätös. Päätös toimitetaan viipymättä rekisteröitäväksi, eikä sitä saa panna täytäntöön, ennen kuin se on rekisteröity. Mikäli yhtiöjärjestyksen muuttumisen takia tapahtuu täytäntöönpanotoimia, joista tehdään merkintä rekisteriin, tämä muutos on ilmoitettava rekisteröitäväksi. Muutos rekisteröidään sitten samanaikaisesti täytäntöönpanotoimien kanssa. Yleensä nimellisarvosta luopuminen ei vaikuta millään tavalla osakkeen tuottamaan oikeuteen, ellei toisin ole päätetty. (Yhtiöjärjestyksen muuttaminen 2014.)

Kaupparekisteri- ilmoitus tapahtuu lomakkeilla Y4 ja liitelomakkeella 13. Y4-lomakkeen allekirjoittaa hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja tai jommankumman valtuuttama henkilö. Lomakkeiden lisäksi on toimitettava seuraavia liitteitä:

- Yhtiökokouksen pöytäkirja oikeuksia todistettuna jäljennöksenä
- Kuitti 380 euron maksun suorittamisesta
- Uusi yhtiöjärjestys (ainoastaan silloin, jos kyseessä on kokonaismuutos)
- Jos yhtiöjärjestyksen muutos vaatii kaikkien osakkeenomistajien suostumusta, on ilmoitukseen liitettävä kaikkien osakkaiden suostumukset. (Yhtiöjärjestyksen muuttaminen 2014.)

Perustamissopimuksessa päätetään yhtiön perustamisesta. Yleensä perustamissopimus sisältää yhtiöjärjestyksen tai se on liitetty siihen. Kun kaupparekis-

teriin tehdään perusilmoitus, siihen on liitettävä perustamissopimus yhtiöjärjestyksineen. Rekisteriviranomaisen tehtävänä on tutkia, että ilmoitus on tehty lainmukaisella tavalla. Jos yhtiöjärjestys ei ole laadittu osakeyhtiölain mukaisesti, sen rekisteröiminen on evättävä. (Norri 2006, 58.)

7.3 Apportti, merkintähinta ja rahamaksu

Osakkeen voi maksaa kolmella eri tavalla. Apportti on muuna, rahana yritykseen sijoitettua omaisuutta. Apportti omaisuus on yritykselle taloudellisesti hyödyllinen. Osakkeiden kokonaan maksaminen apportilla voi olla myöskin vaarallista yritystä kohtaan, jos yhtiölle luovutettava apportti omaisuus ei vastaakaan sitä rahamääräistä arvoa, jonka vastineena se on yritykselle luovutettu. (OYL 2:6 §.)

Merkintähinta merkitään osakepääomaan, jos se ei ole perustamissopimuksessa tai yhtiöjärjestyksessä määrätty merkittäväksi osittain sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Rahassa maksettava merkintähinta suoritetaan Suomessa sijaitsevalle talletuspankin tai talletusten vastaanottamiseen oikeutetun ulkomaisen luottolaitoksen sivukonttorin tilille. (OYL 2:4,5 §.)

7.4 Yhtiön rekisteröinti

Osakeyhtiölain 8 §:n mukaan yhtiö on ilmoitettava rekisteröitäväksi kolmen kuukauden kuluessa perustamissopimuksen allekirjoittamisesta. Ellei näin tapahdu, yhtiön perustaminen lakkaa. (OYL 2:8 §.)

Ennen varsinaisen toiminnan aloittamista yhtiön on ilmoitettava Patentti- ja rekisterihallituksen pitämään kaupparekisteriin. Jos yhtiö ilmoittautuu ensimmäistä kertaa kaupparekisteriin, ilmoitusta kutsutaan *perusilmoitukseksi*. Perusilmoitus voidaan toimittaa tai lähettää Patentti- ja rekisterihallitukselle, joka sijaitsee Helsingissä tai muina vaihtoehtoina on maistraatti, työvoima- ja elinkeinokeskus tai verotoimisto. (Kyläkallio 2008, 127-128.)

Kaupparekisterilain 9 §:ssä on selostettu perusilmoituksen sisältö :

1. Yhtiön toiminimi
2. Perustamissopimuksen päivämäärä

3. Yhtiön toimiala
4. Yhtiön kotipaikka
5. Yhtiön osoite
6. Osakepääoma
7. Osakkeiden lukumäärä ja mahdolliset yhtiöjärjestyksen määräykset osakkeen nimellisarvosta sekä kuulumisesta arvo-osuusjärjestelmään
8. Yhtiöjärjestyksen määräys, jonka mukaan yhtiössä voi olla erilaisia osakkeita, sekä tällaisten osakkeiden lukumäärä lajeittain
9. Hallituksen puheenjohtajan sekä jokaisen jäsenen ja varajäsenen henkilötiedot, eli täydellinen nimi, henkilötunnus, osoite ja kansalaisuus
10. Jos yhtiöllä on toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen, kunkin henkilötiedot on ilmoitettava
11. Jos yhtiöllä on hallintoneuvosto, sen puheenjohtajan sekä jokaisen jäsenen ja varajäsenen henkilötiedot
12. Tilintarkastajan, päävastuullisen tilintarkastajan ja varatilintarkastajan henkilötiedot
13. Yhtiöjärjestyksen määräys yhtiön edustamisesta, jos joku on oikeutettu edustamaan yhtiötä, hänen henkilötietonsa on mainittava
14. Yhtiön tilikausi. (KaupparekL 9§.)

Perusilmoitus on toimitettava alkuperäisenä ja lisäksi on toimitettava pakolliset liitteet, todistus siitä, että yhtiön perustamisen aikana on noudatettu OYL:n säännöksiä, sekä tilintarkastajien todistus, että OYL:n säännöksiä on noudatettu osakkeiden maksamisessa. (Kyläkallio 2008, 133-135, OYL 2:2 §.)

Perustamissopimuksen allekirjoittamisen jälkeen tehdystä toimesta tai perustamissopimuksessa yksilöidystä, enintään vuosi ennen perustamissopimuksen allekirjoittamista tehdystä toimesta aiheutuneet velvoitteet siirtyvät yhtiölle vasta kun yhtiö rekisteröidään. Kun rekisteröinti on tehty, osakkeenomistaja ei voi osakemerkinnästä vapautuakseen vedota siihen, että perustamiseen liittyvä ehto ei ole toteutunut. (OYL 2:9 §.)

7.5 Maksuviivästyksen seuraamukset

Perustamissopimuksen allekirjoittamisen jälkeen voi tulla esille merkintähinnan maksun viivästyminen tai laiminlyönti. Perustamissopimuksessa on ilmoitettava maksun eräpäivä. Mikäli maksu ei ole maksettu eräpäivään mennessä, hallituksen on viipymättä pyrittävä perimään maksamaton merkintähinta. (Kyläkallio ym. 2008, 121.) Jos merkintähintaa ei ole maksettu viivästyskorikoineen eräpäivään mennessä, hallitus voi antaa merkintäoikeuden toiselle henkilölle. (OYL 2:7 §.)

Oletetaan, että yhtiö ei ole saanut saatavansa suoritettujen perimistöimien avulla. Tällöin yhtiö voi kääntyä joko tuomioistuimen puoleen tai voi todeta oikeuden osakkeeseen menetetyksi. (Kyläkallio ym. 2008, 121.)

7.6 Toiminta ennen rekisteröintiä ja perustamisen raukeaminen

Ennen rekisteröimistä yhtiö ei voi hankkia oikeuksia. Yhtiö ei voi tehdä sitoumuksia eikä myöskään olla asianosaisena tuomioistuimessa eikä missään muussa vastaavassa virastossa. Jos yhtiössä ennen rekisteröintiä on tehty toimia, toimista päättäneet ja niihin osallistuneet vastaavat yhteisvastuullisesti. (OYL 2:10 §.)

Samoin kuin osuuskunnassakin, Osakeyhtiölain 10 §:ssä mainitaan, että hallitus ja toimitusjohtaja voivat ilman henkilökohtaista vastuuta käyttää puhevaltaa yhtiön perustamista koskevissa asioissa tai ryhtyä toimenpiteisin osakkeista suoritettavan maksun saamiseksi. (OYL 2:10 §.)

Yhtiön perustaminen raukeaa, jollei yhtiötä ole ilmoitettu rekisteröitäväksi tietysää määrääjässä tai jos rekisteröiminen evätään. Jos yhtiön perustaminen raukeaa, merkityistä osakkeista suoritettavat maksut on palautettava. Maksut on palautettava viivytyksettä. (OYL 2:12 §.)

7.7 Perustamisen jälkeen tehdyt hankinnat

Yhtiökokoukselle on esitettävä selvitys, joka koskee hankittua omaisuutta sekä tilintarkastajan lausuntoa selvityksestä sekä, vastaako omaisuuden arvo vähintään siitä maksettua vastiketta. Yhtiökokouksessa tehty päätös on ilmoitettava

rekisteröitäväksi kuuden kuukauden kuluessa yhtiökokouksesta. (OYL 2:14 §.) Jos julkinen osakeyhtiö hankkii omaisuutta perustamissopimuksen allekirjoittajalta kahden vuoden kuluessa yhtiön rekisteröimisestä vastikkeella, silloin tällainen hankinta on saatettava yhtiökokouksen hyväksyttäväksi. (OYL 2:14 §.)

8 Osuuskunta

Uusi osuuskuntalaki 421/2013 astui voimaan 1.1.2014. Keskeisimmät muutokset laissa liittyvät osuuskunnan perustamiseen ja rahoitukseen. Uudella osuuskuntalailla on pyritty helpottamaan osuuskuntien perustamista, parantamaan niiden toimintaedellytyksiä sekä mahdollisesti lisäämään osuuskuntien houkuttelevuutta sijoituskohteena. Tämän takia laissa on laajennettu sopimusvapautta ja lievennetty muotomääräyksiä. Osuuskuntamuodon toiminnan yleiset periaatteet on nyt kirjattu ensimmäisen kerran lakiin. Uuden lain mukaan osuuskuntien ei tarvitse uuden lain johdosta muuttaa omia toimintatapojaan. (Tuokko 2014.)

Kaikkiin entisiin sijoitusosuuksiin sovelletaan jatkossa osakkeita koskevia säännöksiä ja sijoitusosuosuuspääoma merkitään osakepääomaksi. Erityissäännökset jotka koskevat lisäosuuksia ovat uudessa laissa korvattu erilajisia osuuksia koskevalla sääntelyllä. Sijoitusosuuksia ja lisäosuuksia mukaan lukien saa laskea edelleen liikkeelle 31.12.2016 mennessä. (Tuokko 2014.)

8.1 Perustaminen

Osuuskunnan voi perustaa yksi henkilö aikaisemmin vähintään kolmen henkilön sijasta. Hallituksessa on tapahtunut muutoksia; ennen hallituksen jäseniä on voinut olla minimissään yksi varsinainen ja yksi varajäsen. Uuden lain mukaan hallituksen jäsenten enimmäismäärä on rajattu viiteen entisten seitsemän sijasta. (Tuokko 2014.)

Osuuskunnan perustamisesta on laadittava kirjallinen perustamissopimus, joka kaikkien jäsenten on allekirjoitettava. Perustamissopimuksen allekirjoituksella jokainen jäsen merkitsee hänen omistamaansa osuudet. Mikäli annetaan osuuksia tai osakkeita muille kuin osuuskunnan jäsenille, myös tästä toiminnasta on tehtävä perustamissopimus. (OKL 2:1 §.)

Perustamissopimuksessa on aina mainittava sopimuksen päivämäärä, kaikki perustajajäsenet ja kunkin merkitsemät osuudet, osuudesta osuuskunnalle maksettava määrä, osuuden maksuaika ja osuuskunnan hallituksen jäsenet. Jos osuuskunnassa on muita elimiä, ne on merkittävä perustamissopimuksen. (OKL 2:2 §.)

Säännöissä mainitaan aina osuuskunnan toiminimi, kotipaikka ja toimiala. Jos osuuskunnan toiminimeä käytetään useampikielisenä, toiminimen jokainen ilmaisu on mainittava säännöissä. Säännöissä on mainittava myös osuuskunnan toiminimi, kotipaikkana oleva kunta Suomessa sekä toimiala. (OKL 2:3 §.) Tilikaudesta määrätään joko perustamissopimuksessa tai säännöissä. (OKL 2:1 §.)

Perustaminen raukeaa, jos osuuskuntaa ei ole ilmoitettu rekisteröitäväksi kolmen kuukauden kuluessa perustamissopimuksen allekirjoittamisesta tai jos rekisteröiminen evätään. Jos perustaminen raukeaa, hallitus ja toimitusjohtaja kantavat yhteisvastuuta osuuksista ja osakkeista maksetun määrän ja niistä saadun tuoton palauttamisesta. (OKL 2:12 §.)

8.2 Rekisteröinti

Osuuskunta syntyy rekisteröimisellä. Osuuskuntalaissa 421/2013 edellytetään, että osuuskunta rekisteröidään kolmen kuukauden kuluessa perustamissopimuksen allekirjoittamisesta, muuten osuuskunnan perustaminen raukeaa. Osuuksia ja osuuspääomaa ei tarvitse rekisteröidä, kun osakkeet ja osakepääoma on rekisteröitävä. Ne osakkeet, jotka on täysin maksettu, voi ilmoittaa rekisteröitäväksi. (OKL 2:8 §.)

Osuuskunta voi rekisteröidä vasta, kun rekisteriviranomaiselle on ilmoitettu seuraavat tiedot:

1. Vakuutus siitä, että osuuskunnan perustamisessa on noudatettu Osuuskuntalain säännöksiä
2. Osuuskuntalain säännöksiä on noudatettu osakkeiden maksamisessa. (OKL 2:8 §.)

Mikäli osake on maksettu apporttiomaisuudella, rekisteri-ilmoitukseen on lisäksi aina liitettävä tilintarkastajan lausunto 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu selvityk-

sestä ja siitä, oliko omaisuudella vähintään maksua vastaava taloudellinen arvo osuuskunnalle. (OKL 2:8 §.)

Enintään vuosi ennen perustamissopimuksen allekirjoittamista tehdyistä toimita aiheutuneet veloitteet siirtyvät osuuskunnalle rekisteröimisellä. Osuuskunnan jäsen ja osuuden ja osakkeen merkitsijä ei voi rekisteröimisen jälkeen osuuden tai osakkeen maksamisesta vapautuakseen vedota siihen, että perustamiseen liittyvä ehto ei ole toteutunut. (OKL 2:9 §.)

8.2.1 Osuuskunnan toiminnan keskeiset periaatteet

Osuuskunnan toiminnan keskeisimpänä tarkoituksena on osuuskunnan jäsenien taloudenpidon tai elinkeinon tukemiseksi harjoittaa taloudellista toimintaa siten, että jäsenet käyttävät hyväkseen kaikkia osuuskunnan tarjoamia palveluja tai palveluita. Yleensä tällaisia palveluita tai palveluja osuuskunta järjestää tytäryhteisönsä avulla tai jollain muulla tavalla. Johdon tehtävänä on toimia niin, että osuuskunnan etua edistetään koko ajan. Jos toiminnan tarkoituksena on jokin muu, silloin säännöissä voidaan määrätä toisin. (Pellervo- Seura ry 2014, 6.)

Osuuskunnassa on enemmistöperiaate, eli päätös tehdään annettujen äänten enemmistöllä, jollei laissa tai säännöissä määrätä toisin. Kaikilla jäsenillä on oikeus käyttää päätösvaltaansa osuuskunnan kokouksissa. Jäsenillä on myös oikeus säännöissä määrätä osuuskunnan toiminnasta. Mutta sääntöihin ei voi ottaa sellaisia määräyksiä, jotka ovat osuuskuntalain tai muun lain pakottavan säännöksen vastaisia. (Pellervo- Seura ry 2014, 6.)

Osuuskunnassa on yhdenvertaisuusperiaate, kaikilla jäsenillä on samat oikeudet, jollei osuuskuntalaissa tai säännöissä ole määrätty toisin. Osuudet ja osakkeet tuottavat osuuskunnan jäsenille yhtäläiset oikeudet. Kun osuuskunnassa mietitään uutta päätöstä, silloin on huomattavat sen, että se ei ole omiaan tuottamaan jäsenelle tai muulle epäoikeutettua etua osuuskunnan taikka toisen jäsenen tai osuuden tai osakkeen omistajan kustannuksella. (Pellervo- Seura ry 2014, 7.)

8.2.2 Toiminta ennen rekisteröintiä

Osuuskuntalain 10§:n mukaan rekisteröimätön osuuskunta ei voi hankkia oikeuksia eikä tehdä sitoumuksia eikä myöskään olla asianosaisena tuomioistuimessa tai muussa virastossa. Osuuskunnan perustamista koskevissa asioissa hallitus ja toimitusjohtaja voivat käyttää puhevaltaa ilman henkilökohtaista vastuuta, myös ne voivat ryhtyä toimenpiteisiin, jotka koskevat osuuksien tai osakkeiden maksuja. (OKL 2:10 §.)

Osuuskunnan sopimuskumppani voi luopua osuuskunnan kanssa tehdyistä sopimuksista, vaikka on ollut tietoinen, ettei osuuskuntaa ole rekisteröity. Jos sopimuskumppani ei tiennyt, ettei osuuskunta ollut rekisteröity, hän voi samalla tavalla luopua sopimuksesta, kunnes osuuskunta on rekisteröity. (OKL 2:11 §.)

8.3 Merkintähinta ja apportti

Osuuden merkintähinta merkitään osuuspääomaan, jos sitä ei ole perustamissopimuksessa tai säännöissä määrätty merkittäväksi erissä sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon taikka kirjanpitolaissa 1336/1997 toisin säädetä. (OKL 2:4 §.)

Jos merkintähinta maksetaan apporttiomaisuudella eli muulla omaisuudella, tästä on erikseen mainittava perustamissopimuksessa. Luovutushetkellä omaisuuden on oltava vähintään maksua vastaava taloudellinen arvo osuuskunnalle. Apporttiomaisuudeksi ei voi luokitella sitoumusta työn tai palvelun suorittamiseen. (OKL 2:6 §.)

Lisäksi perustamissopimuksessa on oltava selvitys, jossa kerrotaan yksityiskohteisesti apporttiomaisuudesta ja sillä suoritettava maksu. Samalla selvitetään omaisuuden arvostamiseen vaikuttavat tekijät ja omaisuuden arvostamisessa käytettävät menetelmät. (OKL 2:6 §.)

8.4 Osuuden ja osakkeen maksaminen

Osuudet ja osakkeet ovat lähtökohtaisesti nimellisarvottomia. Säännöissä voidaan kuitenkin päättää nimellisarvosta. (Tuokko 2014.) Osuuden ja osakkeen merkintähinta on maksettava aina eräpäivään mennessä, joko yhdessä tai use-

ammassa erässä. Tällöin noudatetaan, mitä perustamissopimuksessa on määrätty. Rahassa maksettava merkintähinta siirretään Suomessa sijaitsevalle talletuspankin tai talletusten vastaanottamiseen oikeutetun ulkomaisen luottolaitoksen tilille, maksettava merkintähinta voidaan myös siirtää ulkomailla olevalle tilille. (OKL 2:5 §.)

8.4.1 Maksuviivästyksen seuraamukset

Mikäli jäsen laiminlyö osuusmaksun maksamiseen, hallituksen on viipymättä perittävä viivästynyt määrä. Oletetaan, että viivästynyt osuusmaksun määrä ei tule maksetuksi kuukauden kuluttua maksuajan päättymisestä, jolloin hallitus voi todeta oikeuden vapaaehtoiseen osuuteen, lisä – ja sijoitusosuuteen menetettyksi. Jos oikeus mainittuun osuuteen on menetetty, hallitus voi antaa osuuden toiselle henkilölle, jonka tulee sitten viipymättä maksaa osuusmaksusta erääntynyt määrä. (OKL 9:14 §.)

8.5 Jäsenyyden hakeminen ja alkaminen

Osuuskunnan jäsenyyttä haetaan kirjallisesti hallitukselta. Kirjallinen hakemus viedään hallitukseen, joka päättää hakemuksen hyväksymisestä tai päättää hyväksymismenettelystä ja hyväksymisen edellytyksistä. Säännöissä voidaan määrätä, ettei hallitus päättää hakemuksen hyväksymisestä vaan osuuskunnan kokous ja hallintoneuvosto. (Pellervo- Seura ry 2014, 9.)

Jos säännöissä ei toisin määrätä, jäsenyys alkaa siitä lähtien, kun hakemus on hyväksytty. Tapauksessa, jossa osuuden siirtosaaja hyväksytään jäseneksi hän saa tähän osuuskuntalakiin ja sääntöihin perustuvat taloudelliset edut ja velvollisuudet. Nämä edut siirtäjällä olisi ollut siinä tapauksessa, jossa hänen jäsenyytensä olisi jatkunut. Siirronsaajan on haettava osuuskunnan jäseneksi kuuden kuukauden kuluttua saannosta. (Pellervo- Seura ry 2014, 9.)

9 Johtopäätökset

9.1 Yhteenveto

Tutkimuksessa on kerrottu kahdesta lainsäädännöstä, jotka säätävät yritystoiminnan aloittamisesta, ja verrattu lainsäädäntöjä keskenään yhtiömuotojen avulla. Tätä varten tutkimukseen on valittu venäläinen rajavastuu- ja osakeyhtiö ja suomalainen osuuskunta ja osakeyhtiö. Myöskin tutkimuksen tavoitteena oli selvittää Venäjältä kiinnostuneelle suomalaiselle yritykselle tai yritystoimintaa harjoittavalle henkilölle, millaista liiketoiminnan aloittaminen on Venäjällä. Nykyään monet suomalaiset yrittäjät ja yritykset ovat kiinnostuneita Venäjän markkinoista.

Tutkimuksessa selvisi, että yrityksen perustaminen Venäjällä on hyvin monimutkainen, varsinkin ulkomaalaiselle yrittäjälle. Yleisempinä haasteina Venäjällä on rikollisuus, korruptio ja lainsäädännön jatkuva muutos. Lainsäädäntöä täytyy seurata jatkuvasti, jotta pysyisi ajan tasalla muutoksista. Suomalaisen yrittäjän näkökulmasta, jos tähän lisätään vielä kulttuurierot, Venäjälle etabloituminen voi tuntua mahdottomalta. Monet jättävät prosessin kesken törmättyään ongelmiin. Suomessa yrityksen perustamisprosessi on paljon yksinkertaisempaa ja selvempää. Oikeastaan Suomessa ei tarvitse tehdä muuta kuin valmistella tarvittavia asiakirjoja, saada y-tunnus, ja niin yritys on toimintavalmis.

Tutkimus osoitti, että mikään ei ole mahdotonta. Nykyään on tarjolla paljon apua rajan molemmilta puolilta. Merkittävien toimien tällä alalla on Suomalais-Venäläinen kauppakamari, joka palvelee kaikkia yrityksiä. Suomalais-Venäläinen kauppakamari auttaa nimenomaan suomalaisia yrityksiä Venäjällä ja pyrkii myös edistämään venäläisyritysten mahdollisuuksia löytää kumppaneita ja liiketoimintamahdollisuuksia Suomesta.

Jos on halua ja tahtoa, onnistuu yrityksen perustaminen myös itsenäisesti. Tällöin henkilön on itsenäisesti tutustuttava lainsäädäntöön ja erilaisiin käytäntöihin. Tämä saattaa viedä hieman enemmän aikaa, rahaa ja jopa tuntua mahdottomalta.

Nopein vaihtoehto on valmiin yrityksen ostaminen. Jotkut ovat sitä mieltä, että on hyvä maksaa kerralla olemassa olevasta yrityksestä ja aloittaa sen toiminta heti. Venäjällä täytyy olla erittäin tarkka valmiin yrityksen ostamisessa, on tutustuttava hyvin yrityksen historiaan ja toimintaan. Kaikista yrityksen veloista on saatava kirjallinen esite. Joskus voi käydä niin, että ostamisen jälkeen ilmenee suuria velkoja, joista ei ollut minkäänlaista todistetta. Tällainen saattaa vaikuttaa yrityksen toimintaan huomattavasti.

Monien ongelmien välttämiseksi yritystä täytyy turvata ja suojata monin tavoin. Monet suomalaiset yritykset eivät törmää korrupioon koko Venäjällä olon aikana. Tämä johtuu siitä, että Venäjällä tiedetään ettei korrupatio kuulu suomalaisen liiketoimintaan. Suomalaisien kanssa asioidaan yleensä suomalaisten ehdoilla. Kokemattoman yrityksen on aluksi kysyttävä apua ja neuvoa jo kokeneemmalta suomalaiselta yritykseltä.

9.2 Jatkotutkimukset

Yritystoimintaa säätävässä lainsäädännössä tapahtuu pieniä merkityksettömiä muutoksia. Viime vuosien aikana lainsäädäntö on pysynyt aika lailla samoilla linjoilla, ja sitä on tutkittu monesta eri näkökulmasta. Jatkotutkimusehdotukseksi Venäjästä kiinnostuneet henkilöt voisivat tutkia erilaisia etabloitumismuotoja. Tietojeni mukaan Venäjälle voi etabloitua useammalla eri tavalla. Jokainen tapa voi olla yksi mielenkiintoinen kokonaisuus.

Tutkimukseni mukaan, yrityksen perustaminen Venäjällä on hankala prosessi. Se on hankala venäläisille ja joskus jopa mahdoton ulkomaisille. Etabloitumismuotoihin perehtyminen voi olla mielenkiintoinen ja tarpeeksi monimutkainen prosessi, josta tutkija saa paljon uutta tietoa. Venäjällä on varmasti olemassa sellaisia etabloitumismuotoja, joita ei löydy Suomesta. Tässä tapauksessa oikean muodon valinta voi suomalaiselle yrittäjälle olla vaikeaa.

Mielenkiintoista olisi tietää, mitkä menetelmät ovat nykypäivinä käytetyimmät ja kannattavimmat. Sekä syyt siihen, miksi juuri nämä etabloitumismuodot ovat suosituimmat. Tulevaisuus näyttää, kuinka paljon suomalaisten omistamia yrityksiä perustetaan Venäjälle, ja itse jään odottamaan uusia tutkimuksia, jotka käsittävät etabloitumista Venäjälle.

Kuvat ja Taulukot

Kuva 1. Osakeyhtiön jako, s. 22

Kuva 2. Suomalaisomisteiset yrityksen Venäjällä, s. 29

Kuva 3. Osakeyhtiön organisaatio, s. 38

Taulukko 1. Avoimen ja suljetun osakeyhtiön väliset erot, s. 28

Lähteet

Asiatieto Oy ja Tekijä., 2013. Yrityksen perustamisopas. Käytännön perustamistoimet. Jyväskylä: Bookwell Oy

BBC Russian. Mikä estää ulkomaalaisten liiketoiminta Venäjällä ? Artikkel. Что мешает иностранцам вести бизнес в России?
http://www.bbc.co.uk/russian/business/2009/11/091110_russia_business_climate.shtml. Luettu 24.07.2014

ELY- keskus.
<http://www.ely-keskus.fi>. Luettu 30.08.2014

Heusala- Pushanov, A.N. 2004. Venäjän lainsäädäntö ja oikeussuoja yritystoiminnan aloittamisessa. Saarijärvi: Gummerus Kirjapaino Oy

Honkanen, M. 2011. Onnistu Venäjällä. Hämeenlinna: Kariston Kirjapaino Oy

Kyläkallio, J., Iiro, O., Kyläkallio, K. 2008. Osakeyhtiö. Helsinki: Edita Prima Oy

Kyläkallio, J., Iiro, O., Kyläkallio, K. 2008. Osakeyhtiö. Helsinki: Edita Prima Oy , s. 74

Naidenov, A., 2012. ООО Найденов., А., Общество с ограниченной ответственностью

Norri, M., 2006. Osakeyhtiö. Helsinki: Rakennustieto

Pellervo- Seura ry. Osuuskuntalaki sellaisena kuin se oli 1.1.2014.
<http://pellervo.fi/wp-content/uploads/2013/12/osuuskuntalaki2014.pdf?185ca3>.
Luettu 14.08.2014

Suojanen, K., Savolainen, H., Vanhanen, P., 2008. Opi Oikeutta. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Suomalais- Venäläinen kauppakamari, 2010. Etabloituminen Venäjälle: Yrityksen perustaminen ja yritystoiminta Venäjällä.

Suomalais- Venäläinen kauppakamari 2009, Venäjän Liiketoiminnan Perusopas. Helsinki. J- Paino Hiirikoski Oy.

Suomalais- Venäläinen kauppakamari.
http://www.svkk.fi/tietoa_venajasta/suomen_ja_venajan_valinen_kauppa. Luettu 30.08.2014

Tuokko. Uusi osuuskuntalaki tuli voimaan 1.1.2014.
<http://www.tuokko.fi/ajankohtaista-fi/uusi-osuuskuntalaki-tuli-voimaan-1-1-2014/>.
Luettu 14.08.2014

Vardanyan, M. 2014. Пәällikkө. ООО ” MSO 1”. Moskova. Haastattelu 15.07.2014

Venla 2013, Juristin palsta. s. 21

Venäjän Federaation Duuma.

<http://asozd2.duma.gov.ru> Luettu 04.08.2014.

Venäjän Federatiivinen rajavastuuyhtiölaki. Федеративный закон об обществах с ограниченной ответственностью.

http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_156206/. Luettu 10.06.2014

Venäjän Federatiivinen rajavastuuyhtiölaki. Федеративный закон об обществах с ограниченной ответственностью.

<http://www.consultant.ru/popular/ooo/>. Luettu 05.05.2014

Yhtiöjärjestyksen muuttaminen.

PRH.

<http://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/osakeyhtio/muutokset/yhtiojarjestys.html>.

Luettu 21.08.2014

Yrittäjyys Suomessa.

<http://www.yrittajat.fi/fi-FI/suomenyrittajat/yrittajyys Suomessa/>. Luettu

30.08.2014

Yrittäjät.

<http://www.yrittajat.fi/fi-FI/minustakoyrittaja/perustamistoimet/>. Luettu 12.08.2014

Lainsäädäntö

Federatiivinen laki erilaisten toimialojen toimiluvista 8.8.2001 N 128-F3

KaupparekL 2.2.1979/129

OKL 421/2013

OYL 21.7.2006/624

Venäjän Gosstandart, Säännöt tuotteiden sertifiointille Venäjän federaatiossa 21.09.1994 N 15, uudistettu 11.07.2002

Venäjän federaation laki tuotteiden ja palvelujen sertifiointista 27.12.1995 N 211-F3, uudistettu 22.11.2001.

Venäjän federaation osakeyhtiölaki N 208-F3

Venäjän federaation osakeyhtiölaki 05.05.2014 N 214-F3

Venäjän federaation siviililaki 05.05.2014 N 51-F3

Venäjän federaation rajavastuuyhtiölaki 27.10.2008 N 208-F3

Rajavastuuyhtiön perustamissopimus.

Договор об учреждении

Общества с ограниченной ответственностью

«_____»

г. _____
_____ 2009 г.

"__"

1. _____, проживающий по адресу: _____,
паспорт _____, серия _____, выдан
_____;

2. _____, проживающий по адресу: _____,
паспорт _____, серия _____, выдан
_____;

3. _____, в лице _____, действующего на
основании _____;

именуемые в дальнейшем **Учредители (Участники)**, на основании
Гражданского кодекса Российской Федерации, Федерального закона от
08.02.98 г. N 14-ФЗ "Об обществах с ограниченной ответственностью"
заключили настоящий Договор о нижеследующем:

1. Предмет Договора

1.1. Учредители обязуются создать Общество с ограниченной
ответственностью «_____» (далее именуемое "Общество"),
уставный капитал которого разделен на доли.

1.2. Учредители обязуются оплатить доли в уставном капитале в
соответствии с условиями настоящего Договора. Затраты по созданию
Общества стороны несут пропорционально долям в уставном капитале.

1.3. Настоящий Договор регулирует отношения Участников в
процессе осуществления ими совместной деятельности по учреждению
коммерческой организации в форме Общества с Ограниченной

Ответственностью, а также порядок и условия их участия в деятельности этого Общества.

1.4. В соответствии с настоящим Договором определяются состав Учредителей (Участников) создаваемого Общества, размер уставного капитала Общества, размер и номинальная стоимость доли каждого из Учредителей Общества, размер, порядок и сроки оплаты таких долей в уставном капитале Общества.

1.5. Участники Общества не отвечают по его обязательствам и несут риск убытков, связанных с деятельностью Общества, в пределах стоимости принадлежащих им долей в уставном капитале Общества.

2. Наименование и место нахождения Общества

2.1. Полное фирменное наименование Общества: Общество с ограниченной ответственностью «_____».

2.2. Сокращенное фирменное наименование: ООО «_____».

2.3. Наименование Общества на _____ языке: «_____».

2.4. Место нахождения Общества: _____.

По данному адресу находится исполнительный орган в лице директора.

2.5. Общество является юридическим лицом, имеет в собственности обособленное имущество, учитываемое на его самостоятельном балансе, и отвечает по своим обязательствам этим имуществом, может от своего имени приобретать и осуществлять имущественные и личные неимущественные права, нести обязанности, быть истцом и ответчиком в суде.

2.6. Общество считается созданным как юридическое лицо с момента его государственной регистрации.

2.7. Общество создается без ограничения срока.

3. Цель создания и виды деятельности

3.1. Основной целью создания Общества является осуществление коммерческой деятельности для извлечения прибыли.

3.2. Виды деятельности Общества определяется Уставом Общества.

3.3. Общество вправе заниматься любыми иными видами деятельности, не запрещенными действующим законодательством РФ. Отдельными видами деятельности, перечень которых определяется действующим законодательством РФ, Общество может заниматься только на основании специального разрешения (лицензии) и в соответствии с условиями предоставления таких лицензий.

4. Уставный капитал Общества

Доли участников в уставном капитале

4.1. Уставный капитал Общества составляется из номинальной стоимости долей его Участников.

4.2. Уставный капитал определяет минимальный размер его имущества, гарантирующего интересы его кредиторов.

4.3. Размер уставного капитала Общества составляет _____ рублей.

4.4. Уставный капитал Общества состоит из номинальной стоимости следующих долей Участников:

4.4.1. _____ номинальной стоимостью _____ рублей, что составляет ___ % Уставного капитала.

4.4.2 _____ номинальной стоимостью _____ рублей, что составляет ___ % Уставного капитала.

4.4.3. _____ номинальной стоимостью _____ рублей, что составляет ___ % Уставного капитала.

4.5. Действительная стоимость доли Участников Общества соответствует части стоимости чистых активов Общества, пропорциональной размеру его доли.

4.6. Учредители Общества должны оплатить не менее 50% уставного капитала на момент регистрации Общества; в течение года **(можно установить меньший срок)** с момента государственной регистрации Общества должно быть оплачено 100% уставного капитала.

4.7. В случае неполной оплаты доли в уставном капитале Общества в течение одного года с момента государственной регистрации Общества неоплаченная часть доли переходит к Обществу. Такая часть доли должна быть реализована Обществом в порядке и в сроки, которые установлены Законом об «Обществах с ограниченной ответственностью».

4.8. Оплата долей в уставном капитале Общества может осуществляться деньгами, ценными бумагами, другими вещами или имущественными правами либо иными имеющими денежную оценку правами.

4.9. Денежная оценка имущества, вносимого для оплаты долей в уставном капитале Общества, утверждается решением общего собрания участников Общества, принимаемым всеми Участниками Общества единогласно.

4.10. В случае прекращения у Общества права пользования имуществом до истечения срока, на который такое имущество было передано в пользование Обществу для оплаты доли, Участник Общества, передавший имущество, обязан предоставить Обществу по его требованию денежную компенсацию, равную плате за пользование таким же имуществом на подобных условиях в течение оставшегося срока пользования имуществом. Денежная компенсация должна быть предоставлена одновременно в разумный срок с момента предъявления Обществом требования о ее предоставлении **(можно предусмотреть иные способы и иной порядок предоставления компенсации)**.

В случае непредставления в установленный срок компенсации доля или часть доли в уставном капитале Общества, пропорциональные неоплаченной сумме (стоимости) компенсации, переходят к Обществу. Такая часть доли должна быть реализована Обществом в порядке и в сроки, ко-

торые установлены Законом об «Обществах с ограниченной ответственностью».

4.11. Имущество, переданное Участником Общества в пользование Обществу для оплаты своей доли, в случае выхода или исключения такого Участника из Общества остается в пользовании Общества в течение срока, на который данное имущество было передано **(можно предусмотреть иное)**.

4.12. Не допускается освобождение Учредителя Общества от обязанности оплатить долю в уставном капитале Общества, в том числе путем зачета его требований к Обществу.

4.1.3. В случае невыполнения или несвоевременного выполнения каждым Учредителем обязательств по оплате долей в уставном капитале Общества учредитель уплачивает за время просрочки __ % от невыплаченной суммы за каждый месяц просрочки. По неоплаченному в оговоренные сроки уставному капиталу проценты начисляются в пользу Общества **(можно не устанавливать ответственность)**.

5. Порядок управления Обществом

5.1. Высшим органом Общества является общее собрание участников Общества, которое руководит деятельностью Общества в соответствии с действующим законодательством и настоящим Уставом.

Компетенция, порядок работы и порядок принятия решений общего собрания определены Уставом Общества.

5.2. Руководство текущей деятельностью Общества осуществляется единоличным исполнительным органом Общества - директором Общества, который избирается общим собранием участников и действует на основании Устава Общества.

Компетенция директора определена Уставом Общества.

6. Уведомления

6.1. Все уведомления Обществу или участнику, связанные с настоящим Договором, отправляются в письменной форме в адрес получателя.

6.2. Отправленное уведомление считается полученным и доведенным до сведения получателя в день его получения. Для телеграмм, факсимильных сообщений днем получения Уведомления считается день отправления телеграммы, факсимильного сообщения.

6.3. В случае изменения адреса у любого из Участника этот Участник должен сообщить об этом другим Участникам.

7. Ответственность сторон

7.1. В случае если какой-либо Участник не исполняет или ненадлежащим образом исполняет свои обязанности, определенные в настоящем Договоре, то этот Участник обязан возместить другим участникам убытки, нанесенные неисполнением или исполнением ненадлежащим образом своих обязательств.

7.2. Под убытками понимается прямой действительный ущерб. Возмещение недополученных доходов не производится.

8. Заключительные положения

8.1. Правовое положение Общества, права и обязанности его Участников определяются действующим законодательством РФ, закрепляются в Уставе Общества.

8.2. Порядок реорганизации и ликвидации Общества определен Уставом Общества.

8.3. Договор может быть расторгнут по взаимному согласию Участников в согласованном ими порядке.

При ликвидации Общества настоящий Договор расторгается одновременно с ликвидацией.

8.4. Изменения и дополнения к настоящему Договору оформляются письменно, подписываются надлежащим образом.

8.5. Если какое-либо из положений Договора является или станет недействительным, то это не отменяет других положений.

9. Подписи

1. _____ / _____
2. _____ / _____
3. _____ / _____

Julkisen osakeyhtiön perustamissopimus.

ДОГОВОР № ____
о создании открытого акционерного общества
 «_____»

г. _____ «__» _____ 200__
 г. _____

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРА

1.1. Учредители Общества: _____

_____ (для юридического лица - наименование юридического лица, номер и дата свидетельства о регистрации, кем зарегистрировано, местонахождение, ИНН, ОКПО)

_____ (для физического лица - паспорт: серия, номер, кем выдан, дата выдачи, адрес)

договорились создать Открытое акционерное общество «_____», именуемое в дальнейшем «Общество», в соответствии с Гражданским кодексом Российской Федерации, Федеральным законом Российской Федерации «Об акционерных обществах» и другим действующим законодательством Российской Федерации для удовлетворения общественных потребностей в товарах и услугах и извлечения прибыли.

1.2. Настоящий Договор определяет порядок осуществления учредителями совместной деятельности по учреждению Общества.

1.3. Участники обязуются нести расходы по организации Общества соразмерно количеству выкупаемых в соответствии с п. 5.3 настоящего Договора акций.

2. ПРЕДМЕТ И ЦЕЛИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ОБЩЕСТВА

2.1. Предмет и цели деятельности Общества подробно оговорены в Уставе.

2.2. Общество вправе совершать все действия, не запрещенные действующим законодательством. Деятельность Общества не ограничивается указанной в Уставе. Сделки, выходящие за пределы уставной деятельности, но не противоречащие закону, признаются действительными.

3. НАИМЕНОВАНИЕ И МЕСТОНАХОЖДЕНИЕ ОБЩЕСТВА

3.1. Полное фирменное наименование Общества на русском языке: Открытое акционерное общество «_____», сокращенное фирменное наименование на русском языке: ОАО «_____», полное фирменное наименование на английском языке: «_____», сокращенное фирменное наименование на английском языке: «_____».

3.2. Местонахождение Общества: _____.
(Указывается полный адрес, основания его приобретения - договор аренды, совместной деятельности, свидетельство на право собственности, с номером и датой заключения/выдачи.)

По данному адресу располагается исполнительный орган Общества - Генеральный директор. (Местонахождение Общества определяется местом его государственной регистрации. Учредительными документами Общества может быть установлено, что местом нахождения Общества является место постоянного нахождения его органов управления или основное место его деятельности.)

3.3. Почтовый адрес Общества: _____.
(Указывается полный адрес, основания его приобретения - договор аренды, совместной деятельности, свидетельство на право собственности, с номером и датой заключения / выдачи.)

4. ЮРИДИЧЕСКИЙ СТАТУС

4.1. Общество приобретает права юридического лица с момента государственной регистрации.

4.2. В соответствии с действующим законодательством имущество, созданное за счет вкладов учредителей (акционеров), в том числе денежные средства, поступившие в качестве платы за акции, а также произведенное и приобретенное Обществом за счет его хозяйственной деятельности, принадлежит Обществу на праве собственности.

4.3. Права и обязанности учредителей (акционеров) по отношению к Обществу определяются настоящим Договором, Уставом Общества и действующим законодательством.

4.4. Организационно - правовая форма - открытое акционерное общество.

5. УСТАВНЫЙ КАПИТАЛ

5.1. Уставный капитал Общества определяет минимальный размер имущества, гарантирующий интересы его кредиторов, и составляет _____ (_____) рублей. (Минимальный уставный капитал открытого акционерного общества должен составлять не менее тысячекратной суммы минимального размера оплаты труда, установленного Федераль-

ным законом «Об акционерных обществах» на дату регистрации общества.)

5.2. Уставный капитал разделен на момент учреждения на обыкновенные именные акции в количестве _____ (_____) штук номинальной стоимостью _____ (_____) рублей каждая.

5.3. На момент учреждения Общества его Уставный капитал распределяется следующим образом:

- _____ принадлежит _____ (_____) штук обыкновенных именных акций номинальной стоимостью _____ (_____) рублей каждая, что составляет _____ (_____) рублей, ____% процентов Уставного капитала;

- _____ принадлежит _____ (_____) штук обыкновенных именных акций номинальной стоимостью _____ (_____) рублей каждая, что составляет _____ (_____) рублей, ____% процентов Уставного капитала.

5.4. В течение трех месяцев с момента государственной регистрации Общества учредители оплачивают Уставный капитал в размере 50%, а оставшуюся часть - в течение одного года с момента регистрации Общества.

5.5. Количество голосов, которыми обладает акционер, равно количеству полностью оплаченных им обыкновенных акций.

5.6. Не допускается освобождение акционера от обязанности оплаты акций, в том числе освобождение от этой обязанности путем зачета требований к Обществу.

5.7. Порядок изменения Уставного капитала, а также порядок передачи акционерами своих акций третьим лицам определяется Уставом, действующим законодательством и решениями Общего собрания акционеров.

5.8. Общество вправе выпускать привилегированные акции, доля которых в общем объеме Уставного капитала не должна превышать 25% (двадцати пяти процентов). После принятия решения о выпуске и размещении привилегированных акций Общество обязано внести соответствующие изменения в свои учредительные документы.

5.9. Общество вправе размещать облигации и другие ценные бумаги, предусмотренные правовыми актами РФ о ценных бумагах.

5.10. Учредители несут солидарную ответственность по обязательствам, возникшим до регистрации Общества. Общество несет ответственность по обязательствам учредителей, связанным с его созданием, лишь в случае последующего одобрения их действий Общим собранием акционеров.

6. ПОРЯДОК УПРАВЛЕНИЯ ОБЩЕСТВОМ

6.1. Порядок управления Обществом, структура органов управления, порядок создания контрольных органов, а также компетенция органов управления и контрольных органов определяются Уставом.

6.2. Учредители (акционеры) участвуют в управлении Обществом в порядке, определяемом Уставом и действующим законодательством. Учредители (акционеры) не вправе вмешиваться в исполнительно - распорядительную деятельность исполнительных органов Общества, в том числе давать обязательные указания о заключении конкретных сделок, найме и увольнении работников и т.п., если такие полномочия не предоставлены акционерам действующим законодательством или Уставом Общества.

7. ФИНАНСОВО-ХОЗЯЙСТВЕННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ

7.1. Финансово - хозяйственная деятельность Общества осуществляется в порядке, установленном действующим законодательством и Уставом Общества. Ответственность за эффективность и законность деятельности Общества в пределах своей компетенции несут должностные лица, избранные (назначенные) в установленном порядке.

8. КОНТРОЛЬ, УЧЕТ И ОТЧЕТНОСТЬ

Для осуществления своих прав по контролю каждый участник имеет право на получение информации и справок по всем вопросам, связанным с деятельностью Общества. Формы контроля, а также учета и отчетности определяются Уставом Общества, действующим законодательством, а также решениями Общего собрания акционеров.

9. КОНФИДЕНЦИАЛЬНОСТЬ

9.1. Объем информации, не подлежащей разглашению, определяется Общим собранием акционеров в объемах и порядке, установленных Уставом и действующим законодательством.

9.2. Каждый из учредителей (акционеров) обязуется не разглашать информацию, признанную конфиденциальной в порядке, предусмотренном п. 9.1 настоящего Договора.

9.3. Передача информации, не подлежащей разглашению, третьим лицам, опубликование или иное разглашение такой информации в течение 3-х лет после прекращения настоящего Договора может осуществляться лишь в порядке, установленном Общим собранием акционеров.

10. НАРУШЕНИЕ ДОГОВОРА

10.1. В случае неисполнения или ненадлежащего исполнения одним из учредителей обязательств по настоящему Договору, он обязан возместить

другим учредителям причиненные неисполнением или ненадлежащим исполнением убытки.

10.2. Под возмещением убытков понимается возмещение причиненного учредителю ущерба (произведенных расходов, утраты, повреждения имущества), непосредственно обусловленного нарушением настоящего Договора другим учредителем. Косвенные убытки и упущенная выгода возмещению не подлежат.

11. ФОРС - МАЖОР

11.1. Учредители освобождаются от частичного или полного исполнения обязательств по настоящему Договору, если неисполнение явилось следствием обстоятельств непреодолимой силы, возникших после заключения настоящего Договора в результате событий чрезвычайного характера, которые участник не мог ни предвидеть, ни предотвратить разумными мерами. К обстоятельствам непреодолимой силы относятся события, на которые участник не может оказать влияния и за возникновение которых он не несет ответственности, например, землетрясение, наводнение, пожар, а также забастовка, правительственные постановления или распоряжения государственных органов.

11.2. Участник, ссылающийся на обстоятельства непреодолимой силы, обязан немедленно информировать других участников о наступлении подобных обстоятельств в письменной форме, причем по требованию других участников должен быть представлен удостоверяющий документ.

11.3. Участник, который не может из-за обстоятельств непреодолимой силы выполнить обязательства по настоящему Договору, приложит с учетом положений Договора все усилия к тому, чтобы как можно скорее компенсировать последствия невыполнения обязательств.

12. РАССМОТРЕНИЕ СПОРОВ

12.1. Учредители будут прилагать все усилия к тому, чтобы решать все разногласия и споры, возникшие по настоящему Договору, в связи с ним или в результате исполнения его, путем переговоров.

12.2. Споры и разногласия, которые невозможно решить путем переговоров, решаются в судебном или ином, установленном законом порядке.

13. ИЗМЕНЕНИЕ И РАСТОРЖЕНИЕ ДОГОВОРА

13.1. Настоящий Договор утрачивает силу в случае ликвидации Общества.

13.2. Изменения в настоящий Договор вносятся в случаях, установленных законом.

14. ВСТУПЛЕНИЕ В СИЛУ

14.1. Настоящий Договор вступает в силу с момента его подписания сто-

ронами.

15. ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ

15.1. Учредители могут передавать права и обязанности, вытекающие из настоящего Договора, третьим лицам при наличии письменного согласия других учредителей.

15.2. Если какое-либо из положений настоящего Договора утратит силу вследствие изменений в законодательстве или иных причин, то это не будет являться причиной для приостановки действия остальных положений. Недействительное положение должно быть заменено положением, допустимым в правовом отношении и близким по смыслу к замененному.

ПОДПИСИ УЧРЕДИТЕЛЕЙ:

_____/_____
_____/_____

Suljetun osakeyhtiön perustamissopimus

УЧРЕДИТЕЛЬНЫЙ ДОГОВОР ЗАКРЫТОГО АКЦИОНЕРНОГО ОБЩЕСТВА

« _____ »

г. _____ /

/201 г.

(город)

(дата)

Учредители Общества:

_____, паспорт: _____
 № _____, выдан _____
 « ____ » _____ 20__ года, код подразделения _____, проживаю-
 щий по адресу: _____,

_____, паспорт: _____
 № _____, выдан _____
 « ____ » _____ 20__ года, код подразделения _____, проживаю-
 щий по адресу: _____,

_____, паспорт: _____
 № _____, выдан _____
 « ____ » _____ 20__ года, код подразделения _____, проживаю-
 щий по адресу: _____,

именуемые в дальнейшем «Учредители» («Участники»), в соответствии с Федеральным законом «Об акционерных обществах» (с последующими изменениями и дополнениями), заключили настоящий договор о нижеследующем:

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРА

1.1. Создать _____ (учредить) _____ предприятие
 « _____ » в форме закрытого акционер-
 ного общества (далее - Общество).

1.2. Утвердить устав Общества (далее - Устав).

1.3. Цели, задачи (виды) деятельности, права и обязанности Общества и Учредителей указаны в его Уставе и регулируются законодательством РФ.

1.4. Общество является юридическим лицом, имеет самостоятельный ба-
 ланс, расчетный и иные счета, печать, штамп со своим наименованием
 товарный знак и другие реквизиты.

1.5. Общество и Учредители руководствуются в своей деятельности действующим законодательством РФ, настоящим договором и Уставом Общества.

1.6. Действующее на принципах полной самостоятельности и самокупаемости Общество может от своего имени заключать договоры и контракты, приобретать имущественные и личные неимущественные права, нести обязанности, быть истцом и ответчиком в арбитражном суде, суде, третейском суде, владеть, пользоваться и распоряжаться своим имуществом, создавать подразделения, филиалы и представительства, как на территории РФ, так и за рубежом.

2. УСТАВНЫЙ КАПИТАЛ

2.1. Размер уставного капитала Общества составляет _____ (_____) рублей.

2.2. Уставный капитал Общества состоит из _____ обыкновенных именных акций¹ (номинальной стоимостью _____ руб. каждая) всего на сумму _____ руб. и _____ привилегированных именных акций² (номинальной стоимостью _____ руб. каждая (всего на сумму _____ руб.)).

2.3. Обыкновенные именные акции распределены между Участниками Общества следующим образом:

2.3.1. _____ - количество обыкновенных именных акций _____ (_____) шт., на сумму _____ (_____) рублей.

2.3.2. _____ - количество обыкновенных именных акций _____ (_____) шт., на сумму _____ (_____) рублей.

2.3.3. _____ - количество обыкновенных именных акций _____ (_____) шт., на сумму _____ (_____) рублей.

2.4. Привилегированные _____ именные акции распределены между Участниками Общества следующим образом:

2.4.1. _____ - количество привилегированных именных акций _____ (_____) шт., на сумму _____ (_____) рублей.

2.4.2. _____ - количество привилегированных именных акций _____ (_____) шт., на сумму _____ (_____) рублей.

2.4.3. _____ - количество привилегированных именных акций _____ (_____) шт., на сумму _____ (_____) рублей.

2.5. Не позднее чем через 30 дней после регистрации Общества должно быть оплачено не менее 50% его уставного капитала. В течение первых 6-

¹ не менее 75% общего объема уставного капитала

² не более 25% от УК

ти месяцев деятельности Общества должна быть оплачена вторая половина уставного капитала.

2.6. Оплата номинальной стоимости акций, приобретаемых акционером может осуществляться как путем внесения денежных средств, так и путем зачета стоимости вносимых материальных ценностей, личных имущественных и неимущественных прав, оценка стоимости которых осуществляется по взаимному решению Учредителей с учетом мировых цен.

2.7. В случае неполной оплаты учредителями акций Общества к установленному сроку неоплаченная часть акций переходит к Обществу. Эти акции должны быть реализованы Обществом в порядке и в сроки, установленные Федеральным законом «Об обществах с ограниченной ответственностью».

2.8. За неисполнение обязанности по оплате акций Общества Участники уплачивают неустойку (штраф) в размере 10 % стоимости неоплаченной части доли.

2.9. Уставный капитал Общества определяет минимальный размер имущества Общества, гарантирующего интересы его кредиторов.

3. ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ

3.1. Учредители имеют права и несут обязанности в соответствии с законодательством РФ и Уставом Общества.

3.2. В случае несоответствия положений договора об учреждении и положений Устава Общества преимущественную силу для третьих лиц и Участников Общества имеют положения Устава.

3.3. Договор вступает в силу со дня его заключения.

3.4. Настоящий договор составлен и подписан в 4-х подлинных экземплярах имеющих равную юридическую силу на 2-х листах каждый.

Подписи

учредителей

ЗАО

« _____ »

(ФИО)

(подпись)